

FINANTSARUANNE

31. DETSEMBRIL 2013 LÕPPENUD AASTA TEGEVUSARUANNE

I TEGEVUSVALDKONNAD

EKP tegevust 2013. aastal kirjeldatakse üksikasjalikult aastaaruande vastavates peatükkides.

2 EESMÄRGID JA ÜLESANDED

EKP eesmärged ja ülesanded kirjeldatakse EKPSi põhikirjas (artiklid 2 ja 3). Lisaks antakse nende eesmärkide saavutamisest ülevaade aastaaruandele lisatud presidendi eessõnas.

3 PEAMISED RESSURSID JA MENETLUSED

EKP JUHTIMINE

EKP otsuseid tegevad organid on EKP juhatus, EKP nõukogu ja EKP üldnõukogu. Lisaks hõlmab EKP juhtimine kõrgetasemelist auditikomiteed ning mitmeid väliseid ja sisemisi kontrollitasandeid, kahte tegevusjuhist ja eetikaraamistikku.

Selleks et EKP ja eurosüsteemi üldjuhtimist veelgi tugevdada, aitab auditikomitee EKP nõukogul täita talle antud ülesandeid, mis on seotud finantsteabe õigsuse, sisekontrollisüsteemide järelevaatamise, kohaldatavate õigusnormide ja tegevusjuhiste järgimise ning EKP ja eurosüsteemi auditifunktsioonide täitmisega.

EKPSi põhikiri näeb ette kaks välist kontrollitasandit. Need on välisaudiitorid, kes auditeerivad EKP aastaaruandeid (artikkel 27.1), ja Euroopa Kontrollikoda, kes kontrollib EKP juhtimise tulemuslikkust (artikkel 27.2). Suurendamaks avalikkuse kindlustunnet EKP välisaudiitorite sõltumatuse suhtes, rakendatakse põhimõtet, mille kohaselt audiitorfirma valitakse iga viie aasta järel rotatsiooni põhimõttel. 2013. aastal nimetati EKP välisaudiitoriks kuni 2017. majandusaasta lõpuni Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft.

EKP sisekontrolli struktuuris on kehtestatud operatsiooniriskide juhtimise raamistik, mille järgi vastutab organisatsiooni iga üksus ise oma operatsiooniriskide ohjamise, kontrolli teostamise ning tegevuse tulemuslikkuse ja tõhususe eest. Operatsiooniriskide komitee toetab juhatust EKP operatsiooniriskide juhtimise järelevaatamisel.

EKP riskihalduse direktoraat vastutab riskijuhtimisraamistiku eest kõikide EKP finantsturuoperatsioonide puhul, jälgib ja hindab riskihalduse seisukohast eurosüsteemi rahapoliitika ja välisreservide poliitika tegevusraamistikku ning teeb ettepanekuid selle tõhustamiseks.

EKP sisekontrolli struktuuris vastutavad eelarvega seotud küsimuste eest ja täidavad vastavat aruandekohustust peamiselt tegevusharud. Personali, eelarve ja organisatsiooni peadirektoraadi eelarve-, kontrolli- ja organisatsiooniarenduse osakond koostöös tegevusharudega valmistab ette ja jälgib EKP ressursside ja asjakohase eelarve strateegilist kavandamist ning töötab välja selleks vajaliku

raamistiku. Lisaks vastutab nimetatud osakond nii EKP kui ka EKPSi projektide kavandamise, ressursside kontrolli, tasuvusanalüüsi ja investeerimisanalüüsi eest. Kokkulepitud eelarveid ületavaid kulutusi jälgivad korrapäraselt nii juhatus, võttes arvesse eelarve-, kontrolli- ja organisatsiooniarenduse osakonna antud nõu, kui ka nõukogu, keda abistab eelarvekomitee, kuhu kuuluvad EKP ja euroala riikide keskpankade eksperdid. Vastavalt EKP kodukorra artiklile 15 toetab eelarvekomitee EKP nõukogu, hinnates enne nõukogule kinnitamiseks esitamist üksikasjalikult EKP iga-aastaseid eelarve-ettepanekuid ja juhatuse esitatud lisaeelarve taotlusi.

Lisaks teostab siseauditi direktoraat juhatuse otsesel vastutusel sõltumatut sisekontrolli.

EKP töötajate ulatuslikus eetikaraamistikus esitatakse juhised ning kehtestatakse eetikataavad, -standardid ja -reeglid. Kõigilt töötajatelt oodatakse kutse-eetika kõrget taset nii oma ülesannete täitmisel kui ka suhetes liikmesriikide keskpankade, ametiasutuste, turuosaliste, meedia esindajate ja avalikkusega. EKP otsustusorganite liikmed peavad eetikastandarditega seoses järgima veel kahte tegevusjuhust. EKP juhatuse nimetatud eetikanõunik tagab juhatuse liikmete ja personali suhtes kohaldatavate eeskirjade järjekindla tõlgendamise. Nõukogu on määranud ametisse eetikaalase nõustaja, kes juhendab nõukogu liikmeid ametialase käitumise küsimustes.

EKP juhtimisest antakse täpsem ülevaade aastaaruande 8. peatüki punktis 1.

EKP JUHATUSE LIIKMED

Juhatuse liikmed nimetatakse raha- ja pangandusküsimustes tunnustatud ja vastavate erialaste kogemustega isikute hulgast Euroopa Ülemkogu poolt ELi Nõukogu soovitusel, kes on eelnevalt konsulteerinud Euroopa Parlamendi ja EKP nõukoguga.

Juhatuse liikmete teenistustingimused määrab EKP nõukogu kolmest EKP nõukogu poolt ja kolmest ELi Nõukogu poolt nimetatud liikmest koosneva komitee ettepanekul.

EKP juhatuse liikmetele makstavad tasud on esitatud tulude ja kulude aruande lisa kirjes 30 „Personalikulu”.

TÖÖTAJAD

2013. aastal keskendus EKP personalijuhtimise poliitika organisatsiooni töökultuurile, soolisele mitmekesisusele, värbamisele, personaliarendusele ja töötingimustele. EKP töökultuuriga seotud arengu keskmes olid jätkuvalt kutse-eetika ja tulemuslikkuse juhtimine. Tulemuslikkuse juhtimisel hakkas EKP rakendama menetlust, mis käivitatakse mitterahuldavate töötulemuste korral ning mille kaudu aidatakse töötajatel taas jõuda vähemalt rahuldaval tasemel tulemusteni. Lisaks otsustas pank 2013. aastal kehtestada soolise jaotuse eesmärgid ning koostas soolise mitmekesisuse tegevuskava, mille eesmärk on keskmise aja jooksul märkimisväärselt suurendada naiste osakaalu kõrgema astme ametikohtadel.

EKP toetas jätkuvalt nii juhtide kui ka töötajate vajalike oskuste omandamist ja arendamist ning nõutava pädevuse suurendamist. 2013. aasta jaanuaris käivitas EKP kaheaastase karjääriülemineku tugiprogrammi töötajatele, kes on pikema aja jooksul töötanud pangas samal ametikohal või sarnastel ametikohtadel ning on huvitatud karjääri jätkamisest väljaspool EKPd. Kogu 2013. aasta vältel tehti intensiivseid organisatsioonilisi ettevalmistusi ühtse järelevalvemehhanismi jaoks. Ettevalmistuste käigus osalesid EKP töötajad riikide pädevate asutuste pakutud õppeviisidel ja koolitustel.

2013. aastal oli EKP lepinguliste töötajate keskmine arv (täistööajale taandatuna) 1683¹, aasta varem oli see 1615. 2013. aasta lõpus töötas EKPs 1790 inimest. Täpsem teave on esitatud tulude ja kulude aruande lisa kirjes 30 „Personalikulu” ning aastaaruande 8. peatüki punktis 2, kus kirjeldatakse üksikasjalikumalt ka EKP personalijuhtimise arengut.

PORTFELLIJUHTIMINE

EKP investeerimisportfell hõlmab USA dollarites ja Jaapani jeenides nomineeritud välisvaluuta-reservide portfelli ja eurodes nomineeritud omavahendite portfelli. Lisaks investeeritakse EKP pensionikavade vahendeid väljaspool EKPD hallatavasse portfelli. Samuti hoiab EKP rahapoliitilistel eesmärkidel väärtpabereid, mis on omandatud väärtpaberituruprogrammi ning kaetud võlakirjade kahe ostukava raames.

EKP FINANTSARUANDE KOOSTAMINE

Vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 26.2 koostab EKP juhatus EKP finantsaruande kooskõlas EKP nõukogu kehtestatud põhimõtetega².

Halduse peadirektoraadi finantsaruandluse ja -poliitika osakond koostöös teiste tegevusharudega vastutab finantsaruande koostamise eest ning tagab, et kõik vajalikud dokumendid esitatakse õigel ajal audiitoritele ja seejärel otsustusorganitele.

Siseauditi direktoraat pakub sõltumatut ja objektiivset toetust ja nõustamisteenust eesmärgiga parandada EKP tegevust. Sellega seoses võib siseaudit auditeerida ka finantsaruandluse protsessi ja EKP finantsaruannet. Siseauditi aruanded esitatakse EKP juhatusale ja need võivad sisaldada ka asjakohastele tegevusharudele suunatud auditisoovitusi.

EKP varade ja kohustuste komitee, kuhu kuuluvad EKP turuoperatsioonide, finantsaruandluse, riskijuhtimise ja eelarve valdkonna eksperdid, jälgib ja hindab pidevalt kõiki tegureid, mis võivad mõjutada EKP bilanssi ning tulude ja kulude aruannet. Komitee vaatab läbi ka finantsaruande ja asjakohased dokumendid, enne kui need esitatakse kinnitamiseks juhatusale.

Lisaks auditeerivad EKP finantsaruannet sõltumatud välisaudiitorid, kes on EKP nõukogu soovitatud ja ELi Nõukogu poolt heaks kiidetud. Välisaudiitorid vaatavad läbi EKP raamatupidamise ning neil on täielik juurdepääs kogu teabele EKP tehingute kohta. Välisaudiitorid peavad kooskõlas EKP nõukogu kehtestatud põhimõtetega avaldama arvamust, kas EKP finantsaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt EKP finantsolukorda ja majandustegevuse tulemust. Selleks hindavad välisaudiitorid finantsaruande ettevalmistamisel ja esitamisel rakendatud sisekontrolli piisavust, kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ja EKP juhatuse koostatud raamatupidamishinnangute põhjendatust.

Pärast EKP juhatuse kinnitust esitatakse finantsaruanne koos välisaudiitori järeldusotsuse ja muude asjakohaste dokumentidega läbivaatamiseks auditikomiteele ning seejärel heakskiidu saamiseks EKP nõukogule.

EKP juhatus on teinud otsuse, et alates 2013. aastast toimub EKP finantsaruande heakskiitmine EKP nõukogu veebruarikuu teisel istungil ning seejärel avaldatakse finantsaruanne kohe.

1 Välja arvatud palgata puhkusel olevad töötajad. Andmed hõlmavad tähtajatu, tähtjalise või lühiajalise lepinguga töötajaid, EKP diplomijärgses programmis osalejaid ning emapuhkusel ja pikaajalisel haiguspuhkusel olevaid töötajaid.

2 Vt arvestuspõhimõtteid käsitlev lisa.

4 RISKIHALDUS

EKPd mõjutavad nii finants- kui ka operatsiooniriskid. Seepärast on riskijuhtimine EKP tegevuse väga oluline osa ning seda tehakse riskide pideva tuvastamise, hindamise, maandamise ja seire kaudu.

FINANSTRISKID

Finantsriskid tulenevad EKP põhitegevusest ja kapitali jaotamisest ning eelkõige tema i) välisvaluuta-reservide ja kullavarude, ii) eurodes nomineeritud investimisportfellide ja iii) rahapoliitilistel eesmärkidel ostetud väärtpaperite haldamisest. Finantsriskid hõlmavad krediidi-, turu- ja likviidsusriske. EKP võtab oma varade jaotamisel ja asjakohaste riskijuhtimisraamistike rakendamisel arvesse eri portfellide ja finantspositsioonide eesmärke ja otstarvet, samuti oma otsustusorganite riskieelistusi. Selleks et tagada alati kõnealuste eelistuste arvessevõtmine, jälgib ja mõõdab EKP riske korrapäraselt, võtab vajaduse korral asjakohaseid riskimaandusmeetmeid ning vaatab regulaarselt läbi oma varade jaotuse ja riskijuhtimisraamistikud.

Finantsriske saab kvantifitseerida mitmesuguste riskinäitajate kaudu. Finantsriskide hindamiseks kasutab EKP organisatsioonis endas välja töötatud riskihindamismeetodeid, mis tuginevad ühtsele turu- ja krediidiriski simulatsiooni raamistikule. Riskinäitajate aluseks olevad peamised mudelite koostamise põhimõtted, meetodid ja eeldused lähtuvad turustandarditest ja kajastavad neid³. Selleks et saada terviklik ülevaade võimalikest riskisündmustest, mis võivad esineda eri sagedusega ja olla erineva tõsidusega, kasutab EKP kaht liiki näitajaid: riskiväärtus (VaR) ja eeldatav puudujääk⁴, mis arvutatakse mitme usaldusvahemiku kohta. Lisaks kasutatakse statistiliste riskihinnangute paremaks mõistmiseks ja täiendamiseks tundlikkus- ja stsenaariumanalüüsi.

Mõõdetuna riskiväärtusena 95% usaldusvahemikus (VaR95%) ühe aasta jooksul, ulatusid EKP finantsvaradest tulenevad finantsriskid kokku 8,6 miljardi euronit. See tähendab, et 31. detsembri 2012. aasta hinnanguliste riskinäitajatega (10,5 miljardit eurot) võrreldes on riskid vähenenud⁵.

KREDIIDIRISK⁶

EKP juhib oma krediidiriski, mis koosneb makseviivituse riskist ja krediidireitingute muutumise riskist, peamiselt riskidele avatuse piirmäärade kaudu ning teatavates laenuoperatsioonides ka tagatiste hoidmise meetodite abil. Riskiohjemeetmed ja piirmäärad, mida EKP kasutab oma krediidiriski positsiooni kindlaksmääramiseks, on operatsiooniti erinevad, kajastades eri portfellidega seotud poliitikat või investeerimiseesmärke.

- 3 Makseviivituse ja reitingute muutumise tõenäosused tuletatakse suuremate reitinguagentuuride avaldatud asjakohaste uurimuste alusel. Volatiilsuse näitajaid, korrelatsioone ning krediidi- ja tururiski muutujate ühetaolist liikumist modelleeritakse mitme teguriga koopula abil kalibreerituna ajalooliste andmete põhjal.
- 4 Riskiväärtus on määratletud kui finantsvarade portfelli maksimaalse võimaliku kahjumi künnis, mida ei tohi statistilise mudeli kohaselt teatava tõenäosuse puhul (usaldusvahemik) määratud riskiperioodi jooksul ületada. Eeldatav puudujääk on ühtne riskinäitaja, mis on sama riskiperioodi ja usaldusvahemiku juures konservatiivsem kui riskiväärtus, sest sellega mõõdetakse tõenäosusega kaalutud keskmist kahjumit, mis võib tekkida riskiväärtuse künnist ületavate halvimate stsenaariumide korral. Kahjum on siinkohal määratletud kui EKP portfelli bilansilise netoväärtuse (perioodi alguses) ja simuleeritud väärtuste (perioodi lõpus) vaheline erinevus.
- 5 Tegevusaruandes esitatud riskihinnangud on koostatud, kasutades järjepidevalt sama meetodikat ning samu eeldusi ja riskipositsioonide sisendparameetreid (mõõdetuna seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2013). Käesolevas aruandes 31. detsembri 2012. aasta kohta avaldatud riskihinnangute ja EKP 2012. aasta aruandes avaldatud hinnangute numbriline erinevus tuleneb meetodilistest kohandustest.
- 6 Makseviivituse risk on määratletud kui finantskahjude tekke risk tingituna makseviivituse juhtumist, mis tuleneb sellest, et võlgnik (vastaspool või emitent) ei täida oma finantskohustusi õigel ajal. Lisaks makseviivituse riskile hõlmab krediidiriski lai määratlus krediidireitingute muutumise riski. See on finantskahjumi tekke risk tingituna finantsvarade ümberhindlusest pärast nende krediidikaliteedi ja reitingute märkimisväärset halvenemist.

EKP välisvaluutareserve mõjutavad nii makseviivituse risk kui ka krediidireitingute muutumise risk. Samas on need riskid minimaalsed, sest reserve hoitakse peamiselt potentsiaalsete välisvaluutaga seotud sekkumisoperatsioonide eesmärgil ning seepärast investeeritakse need kõrge krediidikvaliteediga varadesse.

EKP kullavarusid krediidirisk ei mõjuta, sest kulda ei laenata kolmandatele isikutele.

Eurodes nomineeritud investeerimisportfelli eesmärk on tagada vajalikud vahendid EKP tegevuskulude katteks, samal ajal säilitades investeeritud kapitali. Seepärast mängivad tootluse kaalutlused selle portfelli varade jaotamisel ja riskiohjeraamistikus suhteliselt suuremat rolli kui EKP välisvaluutareservide puhul. Sellegipoolest hoitakse portfelli krediidiriski mõõdukal tasemel.

EKP riskipositsioone, mis tulenevad kaetud võlakirjade kahe ostukava ja väärtpaberituruprogrammi raames soetatud väärtpaberitest, krediidireitingute muutumise risk tõenäoliselt ei mõjuta, sest need on liigitatud tähtaja lõpuni hoitavateks väärtpaberiteks ja seega ei hinnata neid turuhindade alusel ümber. Samas võib selliseid riskipositsioone mõjutada makseviivituse risk. Kaetud võlakirjade ostukavade portfelli korral hoitakse makseviivituse riski mõõdukal tasemel varade jaotamise, riskipositsioonide piirmäärade ja kõlblikusraamistike kaudu, mis aitavad kujundada kõrge krediidikvaliteediga ja mitmekesistatud kaetud võlakirjade portfelli. Väärtpaberituruprogrammi korral määratakse krediidiriski profiil kindlaks soetamiste jaotusega riigiti, juhindudes rahapoliitilistest kaalutlustest. Tulenev krediidiriski tase on EKP riskitaluvuse piires.

TURURISK

Peamised tururiski liigid, mis mõjutavad EKPd varade haldamisel, on valuuta- ja toormerisk (kullahinnarisk)⁸. EKPd mõjutab ka intressirisk⁹.

VALUUTA- JA TOORMERISK

EKPd mõjutavad valuuta- ja toormerisk tingituna välisvaluutareservidest ja kullavarudest. Arvestades panga riskipositsiooni suurust ning vahetuskursside ja kullahinna volatiilsust, on valuuta- ja toormerisk EKP finantsriskide portfellis valdav.

Pidades silmas kulla ja välisvaluutareservide poliitilist tähtsust, mida on kirjeldatud aastaaruande 2. peatüki punktis 1.3, ei ole EKP eesmärgiks valuuta- ja toormeriski kõrvaldada. Neid riske maandatakse suurel määral positsioonide mitmekesistamise kaudu eri vääringute ja kulla vahel, ehkki varade jaotamisel lähtutakse eelkõige võimalikust poliitilise sekkumise vajadusest.

Valuuta- ja toormeriskide (kullahinnarisk) osakaal on valdav kogu EKP riskiprofiilis. Suurem osa riskidest tuleneb kullahinna ja USA dollari vahetuskursi volatiilsusest. Kooskõlas eurosüsteemi eeskirjadega võib kulla ja USA dollari ümberhindluskontosid, mille maht ulatus 31. detsembril 2013 vastavalt 10,1 miljardi euroni (2012. aastal 16,4 miljardit eurot) ja 1,7 miljardi euroni (2012. aastal 3,3 miljardit eurot), kasutada alusvara hindade tulevaste ebasoodsate muutuste mõju vähendamiseks, hoides sellega ära mõju EKP tulude ja kulude aruandele.

7 Tururisk on finantskahjumi tekke risk tingituna turuhindade ja intressimäärade muutustest, mis ei ole seotud krediidisündmustega.

8 Valutarisk on välisvaluutas nomineeritud positsioonidelt finantskahjumi tekke risk tingituna vahetuskursi kõikumistest. Toormerisk on portfelli kuuluvalt toormelt finantskahjumi tekke risk, mille tingib toorme turuhinna kõikumine.

9 Intressirisk on finantskahjumi tekke risk tingituna finantsinstrumentide turuväärtuse langusest kohaldatavate intressimäärade (tootluse) negatiivsete muutuste tõttu.

EKP kullavarude väärtus alanes 2013. aastal järsult, aga selle languse mõju korvas täies ulatuses vastav ümberhindluskonto. Langusest tingituna on EKP kullapositsiooni turuväärtus vähenenud, mis on omakorda kaasa toonud valuuta- ja toormeriski alanemise.

INTRESSIRISK

Kaetud võlakirjade kahe ostukava ja väärtpaberituruprogrammi raames soetatud väärtpaberid liigitatakse tähtaja lõpuni hoitavateks väärtpaberiteks. Seega ei hinnata neid turuhindade alusel ümber ja intressirisk neid ei mõjuta.

Samas investeeritakse enamik EKP välisreserve ja eurodes nomineeritud investeerimisportfelle püsituduluväärtpaberitesse, mis hinnatakse turuhindade alusel ümber ja on seega intressiriskile avatud. Nendest portfelliidest tulenevat intressiriski ohjatakse varade jaotamise poliitika ning tururiskide piirmäärade kaudu, mis tagavad, et tururisk jääb tasemele, mis kajastab EKP riski ja tootluse eelistusi eri portfelliidide puhul. Püsituduluportfelliidide modifitseeritud kestusena¹⁰ väljendatult toovad erinevad riski ja tootluse eelistused eurodes nomineeritud investeerimisportfelliidide puhul kaasa pikema modifitseeritud kestuse kui välisvaluutareserve korral.

Intressirisk mõjutab EKPd vähe ning selle tase püsis 2013. aastal üldjoontes stabiilne.

LIKVIIDSUSRISK¹¹

Pidades silmas euro rolli peamise reservväeringuna ja EKP rolli keskpangana ning tema varade ja kohustuste struktuuri, on ainus EKPd ohustav oluline likviidsusrisk finantskahjude tekke risk tingituna suutmatusest realiseerida varasid kehtiva turuhinnaga ja ettenähtud tähtaja jooksul. EKP portfelliidide stabiilsust ja nende spetsiifilisi eesmärke arvestades võivad EKP põhilised likviidsusriskid seega tuleneda tema välisvaluutareserveidest, sest välisvaluutaga seotud sekkumisoperatsioonide tegemiseks tuleb suur osa välisvaluutareserveidest realiseerida lühikese aja jooksul.

EKP välisvaluutareserve ohustavat likviidsusriski ohjatakse varade jaotuse ja piirmäärade kehtestamise kaudu, mis tagab piisavalt suure osa EKP osaluste investeerimise varadesse, mida saab kiiresti realiseerida hinda oluliselt mõjutamata.

EKP portfelliidide likviidsusriski profiil püsis 2013. aastal üldiselt stabiilne.

OPERATSIOONIRISK

EKP puhul on operatsioonirisk määratletud kui negatiivne finants-, äri- või mainemõju, mis tuleneb isikutest¹², sisemiste juhtimis- ja äriprotsesside ebapiisavast rakendamisest või mittetoimimisest, protsesside aluseks olevate süsteemide häiretest või välistest sündmustest (nt loodusõnnetused või välised rünnakud). Operatsiooniriski juhtimise raamistik hõlmab kõiki EKP tegevusvaldkondi ning on panga juhtimis- ja haldusprotsesside lahutamatu osa. Operatsiooniriski juhtimise peamised eesmärgid EKP-s on tagada mõistlik kindlustunne, et EKP täidab oma ülesannet ja saavutab oma eesmärgid, samuti kaitsta panga mainet ning varasid kahjude, kuritarvitamise ja kahjustamise eest.

10 Modifitseeritud kestus on portfelliidide väärtuse tundlikkus tootluse kõverate paralleelsete nihete suhtes.

11 EKP puhul võib likviidsusriski kirjeldada kui kahjumi tekke võimalust tingituna turu suutmatusest täita mahukaid müügikorraldusi ilma märkimisväärse hinnalanguseta.

12 Mõistet „isikud“ kasutatakse üldises tähenduses ja see hõlmab nii töötajate tegevusest kui ka puudulikust personalihaldusest ja -poliitikast tulenevat mõju.

Kõik riskid tehakse esialgu kindlaks eri tegevusvaldkondades. Igat tegevusvaldkonda abistab operatsiooniriski ja talitluspidevuse juhtimise meeskond, kes käsitleb kõiki operatsiooniriskiga seotud küsimusi. EKP on koostanud ülevaate riskide võimalikest algpõhjustest ja nende potentsiaalsetest tagajärgedest ning ka riskisündmustest. EKP kohaldab kindlat riskitsükli, mis hõlmab operatsiooniriski pidevat ja süsteemset tuvastamist, analüüsi ja seiret, riskile reageerimist ja riski käsitlevat aruandlust. EKP on kehtestanud ka riskitaluvuse poliitika, milles on kindlaks määratud EKP jaoks vastuvõetav operatsiooniriski tase.

5 FINANTSVAHENDID

KAPITAL

Horvaatia ühinemisel ELiga 1. juulil 2013 kohandati liikmesriikide keskpankade osakaalusid kapitali märkimise aluses ja suurendati EKP märgitud kapitali 10 825 miljoni euroni.

Lisaks tasus Horvaatia keskpank (Hrvatska narodna banka) sarnaselt teiste euroalaväliste liikmesriikide keskpankadega 3,75% enda märgitud kapitalist panusena EKP tegevuskulude katmiseks. Horvaatia ELiga ühinemise tulemusel suurenes EKP sissemakstud kapital 7650 miljoni eurolt 30. juunil 2013. aastal 7653 miljoni euroni seisuga 1. juuli 2013.

Muudatusi käsitletakse üksikasjalikumalt finantsaruande lisa kirjes 16 „Kapital ja reservid”.

ERALDIS VALUUTA-, INTRESSI-, KREDIIDI- JA KULLAHINNARISKI KATTEKS

Kuna enamikku EKP varasid ja kohustusid hinnatakse kehtivate vahetuskursside ja väärtpaberihindade alusel korrapäraselt ümber, mõjutavad EKP kasumlikkust oluliselt valuuta- ning vähemal määral intressiriskid. Need tulenevad peamiselt EKP-le kuuluvatest kullareservidest ning USA dollarites ja Jaapani jeenides hoitavatest välisvaluutareservidest, mis on valdavalt investeeritud intressi kandvatesse instrumentidesse. EKPd ohustavad ka krediidiriskid, mis on seotud EKP investeerimisportfellidega ja rahapoliitilistel eesmärkidel ostetud väärtpaberitega.

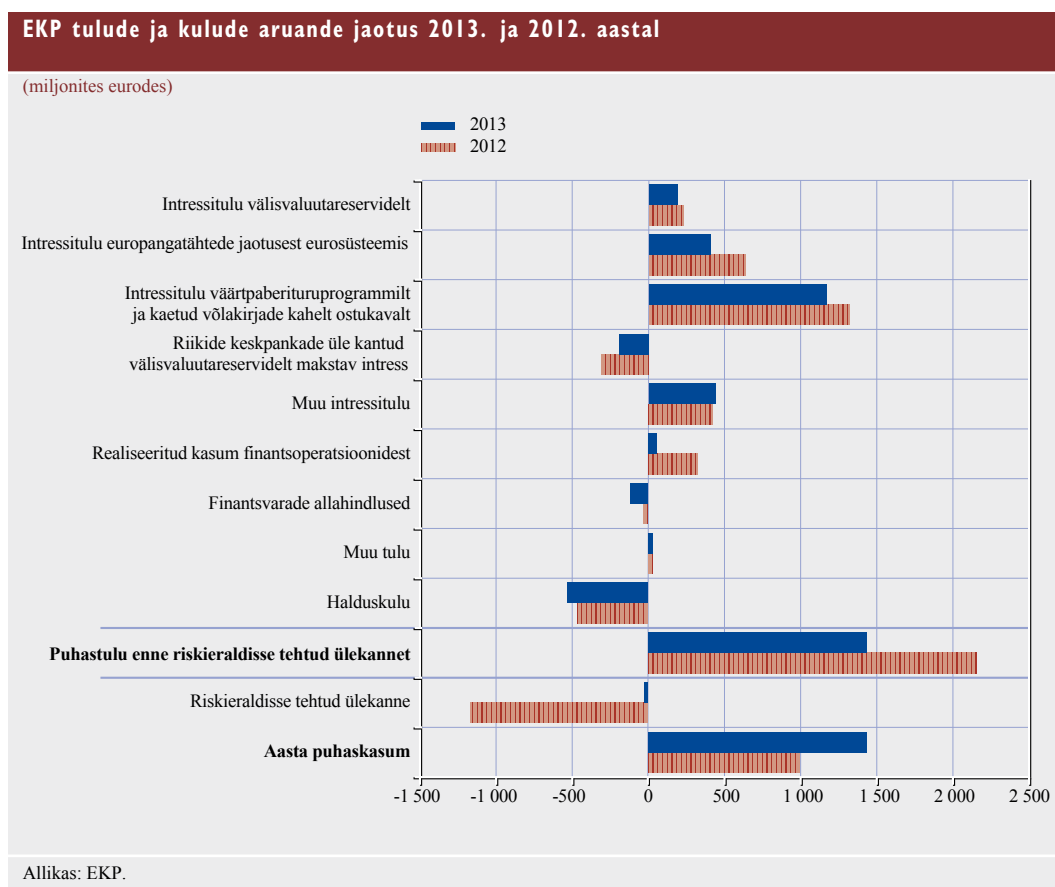
Arvestades märkimisväärseid riske ning EKP ümberhindluskontode suurust, säilitab EKP eraldise valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks. Eraldise suurust ja vajadust kontrollitakse igal aastal, võttes arvesse mitmeid tegureid, eeskätt riski kandvate varade hulka, jooksva majandusaasta vältel realiseerunud riskide ulatust, eelolevaks aastaks prognoositavat tulemust ning riskide hindamist, sealhulgas riski kandvate varade riskiväärtusearvutusi, mida kohaldatakse aja jooksul järjepidevalt. Eraldis koos kõigi üldreservfondis hoitavate summadega ei tohi ületada euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahtu EKP kapitalis.

2012. aasta 31. detsembri seisuga ulatus eespool nimetatud riskide katteks ettenähtud eraldis 7529 miljoni euroni. EKP nõukogu otsustas oma riskihinnangut arvesse võttes suurendada riskieraldist 7530 miljoni euroni seisuga 31. detsember 2013. See summa võrdub euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahauga EKP kapitalis seisuga 31. detsember 2013.

6 2013. AASTA FINANTSTULEMUS

2013. aastal oli EKP puhaskasum 1440 miljonit eurot (2012. aastal 995 miljonit eurot)¹³ pärast riskieraldisse tehtud 0,4 miljoni euro suurust ülekannet (2012. aastal 1166 miljonit eurot). Pärast ülekannet ja 9,5 miljoni euro kinnipidamist tingituna eelnenud aastatel teenitud kasumi kohandamisest (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas) jaotati ülejäänud puhaskasum (1430 miljonit eurot) euroala riikide keskpankade vahel.

Joonisel on esitatud EKP kulude ja tulude aruande komponendid 2013. aastal võrreldes 2012. aastaga.

2013. aasta puhas intressitulu oli 2005 miljonit eurot, 2012. aasta oma aga 2289 miljonit eurot. Puhta intressitulu vähenemise põhjustasid peamiselt a) väiksem intressitulu, mille EKP sai ringluses olevatelt europangatähtedelt; ning b) väiksem intressitulu väärtpaberituruprogrammi ja kaetud võlakirjade kahe ostukava raames ostetud väärtpaberitelt. Nende muutuste mõju korvasid osaliselt väiksemad intressikulud euroala liikmesriikide keskpankade poolt EKP-le üle kantud välisvaluutareservidega seotud nõuetelt.

¹³ Esitatakse uuesti arvestuspõhimõtete muutmise tõttu (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Finantsoperatsioonidest tulenenud realiseeritud puhaskasum, mis oli 2012. aastal 319 miljonit eurot, vähenes 2013. aastal 52 miljoni euroni. See oli tingitud peamiselt USA dollari portfelli kaudu saadud ja hinnavahest tulenenud puhaskasumi kahanemisest.

EKP USA dollarite portfellis hoitavate väärtpaberite turuväärtuse üldise languse tõttu oli 2013. aastal allahindlusi eelnenud aastaga võrreldes märkimisväärselt rohkem ehk 115 miljoni euro ulatuses (2012. aastal 4 miljonit eurot).

2012. aasta lõpus ulatus peamiselt USA dollari ja Jaapani jeeni portfellide kursivahedest tulenenud realiseerimata kasum 6053 miljoni euroni ning kullahinnast saadud realiseerimata kasum 16 434 miljoni euroni. Euro tugevnemine Jaapani jeeni ja USA dollari suhtes 2013. aastal tõi kaasa kursivahedest tulenenud realiseerimata kasumi vähenemise 2540 miljoni euroni, samal ajal kui 2013. aastal toimunud kullahinna langusega kaasnes realiseerimata kasumi kahanemine 10 139 miljoni euroni. Kooskõlas eurosüsteemi arvestuspõhimõtetega kajastati need summad ümberhindluskontodel.

EKP halduskulu kokku, sh amortisatsioon, suurenes 464 miljonilt eurolt 2012. aastal 527 miljoni euroni 2013. aastal. EKP uute hoonete ehitamisega seotud kulud on valdavalt kapitaliseeritud ning neid kõnealune kirje ei hõlma.

BILANSS SEISUGA 31. DETSEMBER 2013

VARAD	LISA KIRJE NR	2013 €	2012 €
Kuld ja nõuded kullas	1	14 063 991 807	20 359 049 520
Nõuded välisvääringus euroalaväliste residentide vastu	2		
Nõuded IMFi vastu	2.1	627 152 259	653 250 711
Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud, välislaenu ja muud välisvarad	2.2	38 764 255 039	40 669 958 425
		39 391 407 298	41 323 209 136
Nõuded välisvääringus euroala residentide vastu	2.2	1 270 792 764	2 838 176 026
Nõuded eurodes euroalaväliste residentide vastu	3		
Pangakontode jäägid, väärtpaberiinvesteeringud ja laenu	3.1	535 000 000	0
Muud nõuded eurodes euroala krediidiasutuste vastu	4	9487	5000
Euroala residentide eurodes nomineeritud väärtpaberid	5		
Rahapoliitilistel eesmärkidel hoitavad väärtpaberid	5.1	18 159 937 704	22 055 516 689
Eurosüsteemisisesed nõuded	6		
Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis	6.1	76 495 146 585	73 007 429 075
Muud eurosüsteemisisesed (neto)nõuded	12.2	0	24 673 515 571
		76 495 146 585	97 680 944 646
Muud varad	7		
Materiaalne ja immateriaalne põhivara	7.1	971 175 790	638 474 832
Muud finantsvarad	7.2	20 466 245 900	19 099 638 796
Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused	7.3	104 707 529	207 025 391
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	7.4	977 552 068	1 660 056 235
Mitmesugused muud varad	7.5	1 739 308 724	1 430 315 885
		24 258 990 011	23 035 511 139
Varad kokku		174 175 275 656	207 292 412 156

KOHUSTUSED	LISA KIRJE NR	2013 €	2012 €
Ringluses olevad pangatähed	8	76 495 146 585	73 007 429 075
Kohustused eurodes teiste euroala residentide ees	9		
Muud kohustused	9.1	1 054 000 000	1 024 000 000
Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees	10	24 765 513 795	50 887 527 294
Kohustused välisvääringus euroalaväliste residentide ees	11		
Hoiused, kontojäägid ja muud kohustused	11.1	18 478 777	0
Eurosüsteemisesed kohustused	12		
Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed kohustused	12.1	40 309 644 425	40 307 572 893
Muud eurosüsteemisesed (neto) kohustused	12.2	119 857 494	0
		40 429 501 919	40 307 572 893
Muud kohustused	13		
Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused	13.1	185 010 549	585 953 062
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	13.2	370 542 207	975 648 659
Mitmesugused muud kohustused	13.3	786 331 706	928 422 271
		1 341 884 462	2 490 023 992
Eraldised	14	7 619 546 534	7 595 452 415
Ümberhindluskontod	15	13 358 190 073	23 334 941 183
Kapital ja reservid	16		
Kapital	16.1	7 653 244 411	7 650 458 669
Aruandeaasta kasum		1 439 769 100	995 006 635
Kohustused kokku		174 175 275 656	207 292 412 156

31. DETSEMBRIL 2013 LÕPPENUD AASTA TULUDE JA KULUDE ARUANNE

	LISA KIRJE NR	2013 €	2012 €
Intressitulu välisvaluutareservidelt	24.1	187 279 973	228 883 700
Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis	24.2	406 310 130	633 084 427
Muu intressitulu	24.4	6 477 297 658	10 917 006 128
<i>Intressitulu</i>		<i>7 070 887 761</i>	<i>11 778 974 255</i>
Riikide keskpankade üle kantud välisvaluutareservidelt makstav intress	24.3	(192 248 631)	(306 925 375)
Muu intressikulu	24.4	(4 873 777 652)	(9 182 641 280)
<i>Intressikulu</i>		<i>(5 066 026 283)</i>	<i>(9 489 566 655)</i>
Puhas intressitulu	24	2 004 861 478	2 289 407 600
Realiseeritud kasum/kahjum finantsoperatsioonidest	25	52 122 402	318 835 838
Finantsvarade ja -positsioonide allahindlused	26	(114 607 365)	(4 180 784)
Kanded valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski eraldistest/eraldistesse		(386 953)	(1 166 175 000)
Finantsoperatsioonide puhastulem, allahindlused ja riskieraldised		(62 871 916)	(851 519 946)
Tasude ja komisjonitasudega seotud netokulu	27	(2 126 773)	(2 127 108)
Tulu aktsiatelt ja osalustest	28	1 168 907	1 188 176
Muu tulu	29	26 107 807	21 938 157
Puhastulu kokku		1 967 139 503	1 458 886 879
Personalikulu	30	(240 523 980)	(222 374 856)
Halduskulu	31	(260 070 567)	(220 422 011)
Materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon		(18 581 856)	(12 918 830)
Pangatähtede tootmisteenused	32	(8 194 000)	(8 164 547)
Aruandeaasta kasum		1 439 769 100	995 006 635

Frankfurt Maini ääres, 11. veebruar 2014

EUROOPA KESKPANK

Mario Draghi
president

ARVESTUSPÕHIMÕTTED¹

FINANTSARUANDE VORM JA ESITUSVIIS

EKP finantsaruanne on koostatud selleks, et anda õiglane ülevaade EKP finantsseisundist ja majandustegevuse tulemustest. Aruanne põhineb järgmistel arvestuspõhimõtetel², mida EKP nõukogu peab keskpanga tegevuse seisukohalt asjakohaseks.

ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Aruande koostamisel on rakendatud järgmisi arvestuspõhimõtteid: majanduslik reaalsus ja läbipaistvus, konservatiivsus, bilansipäevajärgsete sündmuste kajastamine, olulisus, jätkuvus, tekkepõhisus, järjepidevus ja võrreldavus.

VARADE JA KOHUSTUSTE KAJASTAMINE

Varasid ja kohustusi kajastatakse bilansis üksnes juhul, kui on tõenäoline, et vara või kohustuse kandega seotud tulevane majanduslik kasu liigub EKPsse või EKPst välja, peaaegu kõik varaga seotud riskid ja tulu on kantud üle EKP-le ning vara maksumust või väärtust või kohustuse suurust saab usaldusväärsetl mõõta.

RAAMATUPIDAMISE ALUSED

Aruanne on koostatud, lähtudes soetusmaksumuse põhimõttest ning seda on kohandatud, et hõlmata turukõlblike väärtpaperite (v.a väärtpaperid, mis on liigitatud tähtaja lõpuni hoitavateks), kulla ning kõigi ülejäänud välisväeringus nomineeritud bilansiliste ja bilansiväliste varade ja kohustuste turuväärtust. Finantsvarade ja -kohustustega seotud tehinguid kajastatakse nende arvelduspäeval.

Välisvaluutas nomineeritud finantsinstrumentidega tehtud tehingud (v.a hetketehingud väärtpaperitega) kajastatakse tehingupäeval bilansivälistel kontodel. Arvelduspäeval pööratakse bilansivälised kanded ümber ja tehingud kajastatakse bilansis. Välisvaluuta ost ja müük mõjutavad välisvaluuta netopositsiooni tehingupäeval ning realiseeritud müügitulem arvutatakse samuti tehingupäeval. Välisvaluutas nomineeritud finantsinstrumentidega seoses kogunenud intress ning üle- või alakurss arvutatakse ja kirjendatakse iga päev. Need laekumised mõjutavad iga päev ka välisvaluuta positsiooni.

KULD NING VÄLISVALUUTAVARAD JA KOHUSTUSED

Välisväeringus nomineeritud varad ja kohustused konverteeritakse eurodeks bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel. Tulud ja kulud konverteeritakse tehingu kajastamise päeval kehtiva vahetuskursi põhjal. Välisvaluutavarade ja -kohustuste ning sh bilansiliste ja bilansiväliste instrumentide ümberhindlus toimub väeringute kaupa.

Välisväeringus nomineeritud varade ja kohustuste hinna ümberhindlust turuhindadesse eristatakse vahetuskursi ümberhindlusest.

1 EKP üksikasjalikud arvestuspõhimõtted on sätestatud 11. novembri 2010. aasta otsuses EKP/2010/21, ELT L 35, 9.2.2011, lk 1 (koos muudatustega).

2 Kõnealused põhimõtted on kooskõlas EKPSi põhikirja artikli 26.4 sätetega, mis nõuavad kooskõlastatud lähenemist eurosüsteemi majandustegevuse raamatupidamisarvestust ja finantsaruandlust käsitlevatele eeskirjadele.

Kulla väärtust hinnatakse aastalõpu turuhinna alusel, eristamata hinna ja valuuta ümberhindluse erinevusi. 31. detsembril 2013 lõppenud aastal hinnati kulla väärtust üksnes 31. detsembril 2013 kehtinud EUR/USD vahetuskursi põhjal arvatud kullauntsi eurohinna alusel.

IMFi arvestusühik (SDR) määratletakse valuutakorvi alusel. EKP-le kuuluvate IMFi arvestusühikute ümberhindamiseks arvutati SDRi väärtus nelja peamise vääringu (USA dollar, euro, Jaapani jeen ja naelsterling) vahetuskursside kaalutud summana, mis on konverteeritud eurodesse seisuga 31. detsember 2013.

VÄÄRTPABERID

Turukõlblikke väärtpabereid (v.a väärtpaberid, mis on liigitatud tähtja lõpuni hoitavateks) ja muid samalaadseid varasid hinnatakse konkreetsete väärtpaberite kaupa kas bilansipäeval kehtinud keskmiste turuhindade või asjakohase tulukõvera alusel. 31. detsembril 2013 lõppenud aasta puhul kasutati sama aasta 30. detsembril kehtinud keskmisi turuhindu.

Turukõlblikke väärtpabereid, mis on liigitatud tähtja lõpuni hoitavateks, ning mittelikviidseid aktsiaid hinnatakse nende soetushinna alusel, mida väärtuse langusel korrigeeritakse.

TULUDE KAJASTAMINE

Tulud ja kulud kajastatakse arvestusperioodil, mil need teenitakse või tekivad³. Välisvaluuta, kulla ja väärtpaberite müügist saadud realiseeritud kasum ja kahjum kajastuvad tulude ja kulude aruandes. Need arvutatakse vastava vara keskmise hinna alusel.

Realiseerimata kasumit ei kajastata tuluna, vaid see kantakse otse ümberhindluskontole.

Realiseerimata kahjum kajastub tulude ja kulude aruandes, kui see ületab aasta lõpu seisuga vastaval ümberhindluskontol kajastatud eelmist ümberhindluskasumit. Ühe väärtpaberi-, valuuta- või kulla-positiooni realiseerimata kahjumit ei tasaarveldata teise väärtpaberi-, valuuta- või kulla-positiooni realiseerimata kasumiga. Kui tulude ja kulude aruande mistahes kirje puhul tuvastatakse aasta lõpus realiseerimata kahjum, vähendatakse selle keskmist hinda, nii et see vastaks aastalõpu vahetuskursile või turuhinnale. Tulude ja kulude aruandes kajastuv intressimäärade vahetuslepingute realiseerimata kahjum amortiseeritakse järgnevate aastate jooksul.

Väärtuse langusest tulenev kahjum kajastatakse tulude ja kulude aruandes ning seda ei pöörata järgnevatel aastatel ümber, v.a juhul kui väärtuse langus väheneb ning vähenemist saab seostada konkreetse sündmusega, mis leidis aset pärast väärtuse languse esmakordset kajastamist.

Üle- või alakurss, mis tuleneb ostetud väärtpaberitest (sh väärtpaberid, mis on liigitatud tähtja lõpuni hoitavateks), arvutatakse ja esitatakse intressitulu osana ning amortiseeritakse väärtpaberite järelejäänud eluea jooksul.

PÖÖRDTEHINGUD

Pöördtehingud on operatsioonid, mille korral EKP ostab või müüb repolepingu (tagasiostulepingu) alusel vara või teostab laenuoperatsioone tagatise vastu.

³ Haldustuludega seotud viitlaekumiste, halduskuludega seotud viitvõlgade ja eraldiste puhul on miinimumsummaks 100 000 eurot.

Tagasiostulepingu alusel müüakse väärtpabereid sularaha eest ning samal ajal sõlmitakse kokkulepe nende tagasiostmiseks kindlaksmääratud hinnaga ja kindlal kuupäeval. Tagasiostulepingud kajastatakse tagatud hoiusena bilansi kohustuste poolel. Tagasiostulepingute alusel müüdnud väärtpaberid jäävad EKP bilanssi.

Pöördrepolingute alusel ostetakse väärtpabereid sularaha eest ning samal ajal sõlmitakse kokkulepe nende tagasimüümiseks kokkulepitud hinnaga ja kindlal kuupäeval. Neid lepinguid kajastatakse tagatud laenudena bilansi varade poolel, kuid need ei moodusta osa EKP väärtpaberipositsioonist.

Pöördtehinguid (sh väärtpaberilaenu tehingud), mis on tehtud automatiseeritud väärtpaberilaenuandmise programmi alusel, kajastatakse bilansis ainult juhul, kui EKP kontole on kantud sularahatagatis. 2013. aastal ei esitatud EKP-le selliste tehingutega seoses ühtki sularahatagatist.

BILANSIVÄLISED INSTRUMENDID

Välisvaluutainstrumentid, st välisvaluuta forvardtehingud, valuutavahetustehingute forvardosad ja muud välisvaluutainstrumentid, mis hõlmavad ühe valuuta vahetamist teise vastu tulevasel kuupäeval, arvatakse kursivahedest tuleneva kasumi ja kahjumi arvutamisel välisvaluuta netopositsiooni hulka.

Intressimäära instrumentide ümberhindamine toimub konkreetsete instrumentide põhisel. Intressimäära futuurlepingute marginaalide igapäevased muutused kajastatakse tulude ja kulude aruandes. Väärtpaberite forvardtehingute ja intressimäära vahetuslepingute hindamine põhineb üldtunnustatud meetoditel, milles kasutatakse kättesaadavaid turuhindu ja kurse ning diskontoteid alates arvelduspäevast kuni hindamispäevani.

BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

Varade ja kohustuste väärtust korrigeeritakse sündmuste osas, mis toimuvad aastabilansi kuupäeva ja selle kuupäeva vahelisel ajal, mil EKP juhatus annab loa esitada finantsaruanne EKP nõukogule heakskiidu saamiseks, kui need mõjutavad oluliselt varade ja kohustuste olukorda bilansipäeval.

Olulised bilansipäevajärgsed sündmused, mis ei mõjuta varade ja kohustuste olukorda bilansipäeval, avaldatakse lisas.

EKPSI-SISESED/EUROSÜSTEEMISESED SALDOD

EKPSi-sisesed saldod tulenevad valdavalt ELis tehtavatest piiriülestest maksetest, mis arveldatakse keskpangarahas eurodes. Enamasti algatavad neid tehinguid erasektori üksused (st krediidasutused, ettevõtted ja üksikisikud). Tehinguid töödeldakse TARGET2 (üleeuroopaline automatiseeritud reaalaajaline brutoarvelduste kiirülekanDESüsteem) kaudu ja nende põhjal tekivad vastastikku saldod ELi keskpankade TARGET2 kontodel. Saldod tasaarveldatakse ja suunatakse iga päev EKP-le, mille tulemusel jääb iga liikmesriigi keskpangale üksainus netopositsioon EKP suhtes. See positsioon kajastab EKP raamatupidamises iga liikmesriigi keskpanga netonõudeid või -kohustusi ülejäänud EKPSi suhtes. Euroala riikide keskpankade eurosüsteemisesed nõuete ja kohustuste positsioonid EKP suhtes, mis tulenevad nende osalusest TARGET2s, ning muud eurosüsteemisesed positsioonid eurodes (nt kasumi vahejaotus keskpankadele) esitatakse EKP bilansis ühtse varade või kohustuste netopositsioonina kirjes „Muud eurosüsteemisesed (neto)nõuded” või „Muud eurosüsteemisesed (neto)kohustused”. Euroalaväliste riikide keskpankade EKPSi-sisesed nõuete ja kohustuste

positsioonid EKP suhtes, mis tulenevad nende osalusest TARGET2s⁴, esitatakse kirjes „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”.

Eurosüsteemis europangatähtede jaotamisest tulenevad eurosüsteemisesed saldod esitatakse ühtse netovarana kirjes „Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis” (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Eurosüsteemisesed saldod, mis tulenevad eurosüsteemiga liituvate riikide poolt EKP-le üle kantud välisvaluuta-reservidest, nomineeritakse eurodes ja esitatakse kirjes „Välisvaluuta-reservide ülekandmisega samaväärsed kohustused”.

PÕHIVARA KÄSITLEMINE

Põhivara (sh immateriaalne põhivara; välja arvatud maa ja kunstiteosed) hinnatakse soetusmaksumuse alusel, millest arvestatakse maha amortisatsioon. Amortisatsioon arvutatakse lineaarsel meetodil vara prognoositava kasuliku eluea jooksul alates kvartalist, millest saati vara on kasutamiseks kättesaadav. Varade kasulikku eluiga arvestatakse järgmiselt:

Arvutid, nende riist- ja tarkvara ning mootorsõidukid	4 aastat
Tehnikaseadmed	4 või 10 aastat
Mööbel ja sisseseade	10 aastat

EKP praeguste renditud hoonete remontimise kapitaliseeritud kulude amortisatsiooniga on kohandatud, et võtta arvesse sündmusi, mis mõjutavad asjaomase vara prognoositavat kasulikku eluiga. Maad ja kunstiteoseid hinnatakse soetusmaksumuse alusel.

Põhivara väärtusega alla 10 000 euro kantakse maha ostuaastal.

Põhivara, mis vastab kapitaliseerimiskriteeriumidele, kuid on veel ehitus- või arendusjärgus, esitatakse kirjes „Pooleliolevad ehitised”. Seonduvad kulud kantakse vastavatesse põhivarakirjetesse pärast seda, kui vara on kasutusele võetud. EKP uute hoonete amortiseerimiseks kirjendatakse kulud asjakohastes komponentides, mis amortiseeritakse vastavalt varade prognoositavale kasulikule elueale.

EKP PENSIONIKAVAD, MUUD PENSIONIHÜVITISED JA MUUD PIKAAJALISED HÜVITISED

EKP-l on oma töötajate ja EKP juhatuse liikmete tarbeks määratud väljamaksega pensionisüsteem.

Töötajate pensionikava rahastatakse töötajate pikaajaliste hüvitiste fondi varadest. EKP ja tema töötajate kohustuslikud osamaksud moodustavad vastavalt 18% ja 6% põhipalgast ning kajastuvad pensionikava määratud väljamakse sambas. Töötajad saavad teha vabatahtlikke lisamakseid määratud sissemaksiga pensionisambasse, mida võib kasutada täiendavate hüvitiste maksmiseks⁵. Täiendavate hüvitiste suuruse määravad kindlaks vabatahtlike maksete hulk ning neilt saadav investeerimistulu.

EKP juhatuse liikmete pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised kaetakse jooksvalt. Töötajate puhul kaetakse jooksvalt muud pensionihüvitised (v.a pensionid) ja muud pikaajalised hüvitised.

4 31. detsembri 2013. aasta seisuga osalesid TARGET2s järgmised euroalavälise liikmesriikide keskpangad: Bulgaaria keskpang (Българска народна банка), Leedu keskpang (Lietuvos Bankas), Läti keskpang (Latvijas Banka), Poola keskpang (Narodowy Bank Polski), Rumeenia keskpang (Banca Națională a României) ja Taani keskpang (Danmarks Nationalbank).

5 Töötajate vabatahtlike sissemakssetega kogutud vahendeid võib pensioniikka jõudmisel kasutada täiendava pensioni ostmiseks. Sellest hetkest lisatakse kõnealune pension määratud väljamaksega seotud kohustusele.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

Enne 2013. aastat rakendas EKP pensionihüvitistest tuleneva kindlustusmatemaatilise kasumi ja kahjumi kajastamisel 10% kõikumisvahemiku süsteemi kooskõlas rahvusvahelise raamatupidamisstandardiga (IAS) 19 („Hüvitised töötajatele”). Selle meetodi järgi amortiseeriti pensionihüvitistest tulenev kumulatiivne kindlustusmatemaatiline realiseerimata puhaskasum ja -kahjum pensionisüsteemis osalevate töötajate eeldatava keskmise järelejäänud tööstaaži jooksul, kui nende väärtus ületas suurema kahest järgmisest väärtusest: a) 10% määratud väljamakse kohustuse nüüdisväärtusest ning b) 10% määratud väljamakse kohustusele vastavate pensionisüsteemi varade õiglasest väärtusest. Peale selle arvutati määratud väljamakse kohustusele vastavatelt pensionisüsteemi varadelt saadav tulu, mida kajastati tulude ja kulude aruandes, oodatava tulumäära alusel.

Pärast IAS 19 muutmist ei ole 10% kõikumisvahemiku süsteem enam kasutusel. Seetõttu otsustas EKP 2013. aastal, et a) määratud väljamaksega netokohustuste ümberhindamised⁶, mis on seotud pensionihüvitistega, kajastatakse edaspidi tervikuna bilansi kirjes „Ümberhindluskontod” ning b) varadelt saadava intressi arvutamisel kohaldatakse diskontomäära. Seega esitatakse varem kajastamata kindlustusmatemaatiline kahjum (2012. aasta 31. detsembri seisuga 146 603 113 eurot) nüüd bilansi kirjes „Ümberhindluskontod”. Need muudatused tehti tagasiulatuvalt ja 2012. aasta võrdlusandmed esitati uuesti:

	Avaldatud 2012. aastal €	Kohandus €	Uus summa €
Varad			
Mitmesugused muud varad	1 423 836 885	6 479 000	1 430 315 885
Kohandused kokku		6 479 000	
Kohustused			
Mitmesugused muud kohustused	781 819 158	146 603 113	928 422 271
Ümberhindluskontod	23 472 041 296	(137 100 113)	23 334 941 183
Aruandeaasta kasum	998 030 635	(3 024 000)	995 006 635
Kohandused kokku		6 479 000	

Tulude ja kulude aruannet kohandati tagasiulatuvalt, et kajastada a) diskontomäära kasutamist määratud väljamakse kohustusele vastavatelt pensionisüsteemi varadelt saadava intressi arvutamisel ning b) varem amortiseeritud kindlustusmatemaatilist kasumit ja kahjumit kirjes „Ümberhindluskontod”. 2012. aastale eelnenud majandusaastate tulude ja kulude aruannete allapoole korrigeerimine 6 479 000 euro ulatuses kajastub kirjes „Muud varad” ning 31. detsembril 2012 lõppenud aasta kasumit on korrigeeritud allapoole 3 024 000 euro võrra⁷.

Tulude ja kulude aruande kumulatiivne kohandamine 9 503 000 euro ulatuses ning 146 603 113 euro suuruse kindlustusmatemaatilise kahjumi kajastamine tõid kaasa ümberhindluskontode netovähendamise 137 100 113 euro võrra.

EKP nõukogu on otsustanud 9 503 000 euro suuruse kumulatiivse kohanduse katta, vähendades riikide keskpankadele 2013. aasta puhaskasumist tehtavaid väljamakseid.

Kasv kirjes „Muud kohustused” ja vähenemine kirjes „Ümberhindluskontod” väljendavad vastavalt varem kajastamata kindlustusmatemaatilist kahjumit ja määratud väljamaksega netokohustuse ümberhindamist seisuga 31. detsember 2012.

⁶ Uusi mõisteid selgitatakse allpool.

⁷ See kohandus on esitatud tulude ja kulude aruande kirjes „Personalikulu”.

Uutes eekirjades kasutatakse järgmisi mõisteid (vt ajakohastatud IAS 19):

Määratud väljamaksega netokohustus

Määratud väljamaksega pensionisüsteemiga seotud kohustust kajastatakse bilansi kohustuste poolel kirjes „Muud kohustused” pensionikohustuse nüüdisväärtusena bilansipäeva seisuga, *millest on maha arvestatud* kohustuse rahastamiseks kasutatud pensionisüsteemi varade õiglane väärtus.

Määratud väljamaksega pensionikohustuse arvutavad sõltumatud kindlustusmatemaatikud igal aastal proportsionaalse osa krediteerimise meetodi (*projected unit credit method*) kohaselt. Määratud väljamaksega pensionikohustuse nüüdisväärtus määratakse, diskonteerides hinnangulised tulevased rahavood määra abil, mis põhineb bilansipäeva seisuga turutootlusel sellistelt eurodes nomineeritud ja kõrge kvaliteediga ettevõtete võlakirjadelt, mille tähtaeg on ligilähedane seonduva pensionikohustuse tähtajale.

Kindlustusmatemaatiline kasum ja kahjum võivad tuleneda kogemustel põhinevatest kohandustest (kui tegelikud tulemused erinevad eelnevatest kindlustusmatemaatilistest eeldustest) ning kindlustusmatemaatiliste eelduste muudatustest.

Määratud väljamakse netomaksumus

Määratud väljamakse netomaksumus jagatakse tulude ja kulude aruandes esitatavateks komponendiks ning bilansi kirjes „Ümberhindluskontod” kajastatavateks pensionihüvitiste ümberhindamiseks.

Tulude ja kulude aruandes kajastuv netosumma hõlmab järgmist:

- a) aruandeaastal makstud määratud pensionihüvitistega seotud jooksvad teeninduskulud;
- b) määratud väljamaksega netokohustuselt diskontomäära alusel makstav netointress;
- c) muude pikaajaliste hüvitiste ümberhindamised tervikuna.

Määratud väljamaksega netokohustuste ümberhindamised

Need hõlmavad järgmist:

- a) määratud väljamaksega kohustusest tulenev kindlustusmatemaatiline kasum ja kahjum;
- b) varadelt saadav tegelik tulu, v.a summad, mis sisalduvad määratud väljamaksega netokohustuselt saadud netointressis;
- c) vara ülemmäära mõju muutused, mis ei hõlma määratud väljamaksega netokohustuselt saadud netointressis sisalduvaid summasid.

Sõltumatud kindlustusmatemaatikud hindavad neid summasid igal aastal, et teha kindlaks raamatupidamisaruandes kajastatavate asjakohaste kohustuste suurus.

RINGLUSES OLEVAD PANGATÄHED

Europangatähti lasevad ringlusesse EKP ja euroala riikide keskpangad, kes koos moodustavad eurosüsteemi⁸. Ringluses olevate europangatähtede koguväärtus jaotatakse eurosüsteemi riikide keskpankade vahel iga kuu viimasel tööpäeval vastavalt pangatähtede jaotamise alusele⁹.

EKP-le jaotatud osa ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest on 8% ja see on avaldatud bilansi kohustuste poolel kirjes „Ringluses olevad pangatähed”. EKP osa europangatähtede koguväljalaskes on tagatud tema nõuetega liikmesriikide keskpankadele. Need intressi kandvad nõuded¹⁰ avaldatakse allkirjes „Eurosüsteemisisesed nõuded: nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis” (vt teema „EKPSi-sisesed/eurosüsteemisisesed saldod” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Nõuetelt laekuv intressitulu esitatakse tulude ja kulude aruande kirjes „Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis”.

KASUMI VAHEJAOTUS

Tulu, mille EKP saab ringluses olevatelt europangatähtedelt ning väärtpaberituruprogrammi raames ostetud väärtpaberitelt, jaotatakse euroala riikide keskpankadele samal majandusaastal, mil see tekib. Kui EKP nõukogu ei otsusta teisiti, jaotab EKP selle tulu järgneva aasta jaanuaris kasumi vahejaotuse käigus¹¹. Jaotatakse kogu tulu, välja arvatud juhul, kui EKP aasta puhaskasum on väiksem kui ringluses olevatelt europangatähtedelt ja väärtpaberituruprogrammi raames ostetud väärtpaberitelt saadud tulu. Jaotatavat tulu võidakse vähendada juhul, kui EKP nõukogu teeb otsuse teha ümberpaigutusi intressi-, valuuta-, krediidi- ja kullahinnariskide katteks. EKP nõukogu võib ka otsustada, et kulud, mida EKP kannab seoses europangatähtede väljaandmise ja käitlemisega, kaetakse ringluses olevatelt europangatähtedelt saadud tulust.

MUUD KÜSIMUSED

EKP juhatus on seisukohal, et EKP kui keskpanga rolli arvestades ei pakuks tema rahavoogude aruande avaldamine finantsaruande lugejatele olulist asjakohast lisateavet.

Euroopa Liidu Nõukogu on kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 27 ja EKP nõukogu soovitusel heaks kiitnud otsuse nimetada Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft EKP välisaudiitoriks viieks aastaks kuni 2017. majandusaasta lõpuni.

8 13. detsembri 2010. aasta otsus EKP/2010/29 euro pangatähtede emiteerimise kohta (uuesti sõnastatud), ELT L 35, 9.2.2011, lk 26 (koos muudatustega).

9 Pangatähtede jaotamise alus – protsentuaalne väärtus, mis tuleneb EKP osa arvesse võtmisest europangatähtede koguväljalaskes ja kapitali märkimise aluse kohaldamisest riikide keskpankade osale selles kogusummas.

10 25. novembri 2010. aasta otsus EKP/2010/23 eurot rahühikuna kasutatavate liikmesriikide keskpankade emissioonitulu jaotuse kohta (uuesti sõnastatud, koos muudatustega), ELT L 35, 9.2.2011, lk 17.

11 25. novembri 2010. aasta otsus EKP/2010/24 ringluses olevatelt euro pangatähtedelt ja väärtpaberituruprogrammi raames ostetud väärtpaberitelt Euroopa Keskpangale koguneva tulu vahepealse jaotamise kohta (uuesti sõnastatud; koos muudatustega), ELT L 6, 11.1.2011, lk 35.

BILANSI LISA

I KULD JA NÕUDED KULLAS

2013. aasta 31. detsembri seisuga kuulus EKP-le 16 142 871 untsi¹² puhast kulda (2012. aastal 16 142 871 untsi). 2013. aastal kullatehinguid ei tehtud. EKP kullavarude väärtus eurodes vähenes kullahinna languse tõttu 2013. aastal (vt teema „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ning kirje 15 „Ümberhindluskontod”).

2 NÕUDED VÄLISVÄÄRINGUS EUROALAVÄLISTE JA EUROALA RESIDENTIDE VASTU

2.1 NÕUDED IMFi VASTU

See varade kirje kajastab Rahvusvahelise Valuutafondi (IMF) arvestusühikuid (SDRid) seisuga 31. detsember 2013. Nõuded tulenevad EKP ja Rahvusvahelise Valuutafondi vahelisest kahepoolsest arvestusühikute ostu-müügikokkuleppest, mille kohaselt IMF võib EKP nimel korraldada SDRide müüki või ostu eurode eest vastavalt kindlaksmääratud miinimum- ja maksimumtasemetele. Raamatupidamises käsitletakse SDRi välisväeringuna (vt teema „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

2.2 PANGAKONTODE JÄÄGID, VÄÄRTPABERIINVESTEERINGUD, VÄLISLAENUD JA MUUD VÄLISVARAD; NÕUDED VÄLISVÄÄRINGUS EUROALA RESIDENTIDE VASTU

Need kaks kirjet hõlmavad pangakontode jääke ja laene välisväeringus ning USA dollarites ja Jaapani jeenides nomineeritud väärtpaberiinvesteeringuid.

<i>Nõuded euroalaväliste residentide vastu</i>	2013 €	2012 €	Muutus €
Arvelduskontod	939 722 501	1 503 909 190	(564 186 689)
Rahaturu hoiused	1 001 428 468	345 932 462	655 496 006
Pöördreotehingud	87 738 380	56 844 020	30 894 360
Väärtpaberiinvesteeringud	36 735 365 690	38 763 272 753	(2 027 907 063)
Kokku	38 764 255 039	40 669 958 425	(1 905 703 386)

<i>Nõuded euroala residentide vastu</i>	2013 €	2012 €	Muutus €
Arvelduskontod	4 242 115	1 189 425	3 052 690
Rahaturu hoiused	1 266 550 649	2 836 986 601	(1 570 435 952)
Kokku	1 270 792 764	2 838 176 026	(1 567 383 262)

Nende positsioonide väärtuse vähenemine 2013. aastal oli peamiselt tingitud Jaapani jeeni ja USA dollari odavnemisest euro suhtes.

12 Vastab 502,1 tonnile.

EKP välisvaluutaposition (neto) USA dollarites ja Jaapani jeenides¹³ 2013. aasta 31. detsembri seisuga:

	2013 miljonit valuutaühikut	2012 miljonit valuutaühikut
USA dollar	45 351	45 235
Jaapani jeen	1 051 062	1 046 552

3 NÕUDED EURODES EUROALAVÄLISTE RESIDENTIDE VASTU

3.1 PANGAKONTODE JÄÄGID, VÄÄRTPABERIINVESTEERINGUD JA LAENUD

2013. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje nõuet ühe euroalavälise keskpanga vastu seoses EKPga repotehingute kohta sõlmitud kokkuleppega. Kokkuleppe kohaselt saab euroalaväline keskpank võtta kõlbliku tagatise vastu laenu eurodes, et toetada oma riigisiseseid likviidsust lisavaid operatsioone.

4 MUUD NÕUDED EURODES EUROALA KREDIIDIASUTUSTE VASTU

2013. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje arvelduskontosid euroala residentide juures.

5 EUROALA RESIDENTIDE EURODES NOMINEERITUD VÄÄRTPABERID

5.1 RAHAPOLIITILISTEL EESMÄRKIDEL HOITAVAD VÄÄRTPABERID

2013. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje väärtpabereid, mille EKP on omandanud kaetud võlakirjade kahe ostukava ja väärtpaberituruprogrammi raames.

	2013 €	2012 €	Muutus €
Kaetud võlakirjade esimene ostukava	3 710 724 329	4 426 521 354	(715 797 025)
Kaetud võlakirjade teine ostukava	1 459 074 444	1 504 280 207	(45 205 763)
Väärtpaberituruprogramm	12 990 138 931	16 124 715 128	(3 134 576 197)
Kokku	18 159 937 704	22 055 516 689	(3 895 578 985)

Kaetud võlakirjade esimese ostukava raames tehtud ostud viidi täielikult lõpule 2010. aasta juuni lõpuks; kaetud võlakirjade esimene ostukava lõpetati 31. oktoobril 2012. Väärtpaberituruprogramm lõpetati 6. septembril 2012. 2013. aastal vähenes nimetatud kirjete väärtus seoses väärtpaberite lunastamisega.

¹³ Kummaski välisvääringus nomineeritud varad miinus kohustused, mille suhtes kohaldatakse valuuta ümberhindlust. Need kajastatakse kirjetes „Nõuded välisvääringus euroalaväliste residentide vastu”, „Nõuded välisvääringus euroala residentide vastu”, „Viitlaekumised ja ettemakstud kulud”, „Kohustused välisvääringus euroalaväliste residentide ees”, „Bilansiväliste instrumentide ümberhindlusest tulenevad erinevused” (kohustuste poolel) ning „Viitvõlad ja ettemakstud tulud”, võttes arvesse valuutaforvardeid ja valuutavahetustehinguid bilansivälistes kirjetes. Ei sisalda välisvääringus nomineeritud finantsinstrumentide hinna ümberhindlusest saadud tulu.

Väärtpaberituruprogrammi ning kaetud võlakirjade ostukavade raames ostetud väärtpabereid käsitletakse tähtaja lõpuni hoitavate väärtpaberitena ning neid hinnatakse amortiseeritud soetusmaksumuse alusel, mida väärtuse langusel korrigeeritakse (vt teema „Väärtpaberid” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Iga-aastasel varade väärtuse languse kontrollimisel võetakse aluseks kättesaadav teave ning hinnangulised tagasisaadavad summad aasta lõpu seisuga. EKP nõukogu leidis, et tuvastatud langusnäitajad ei ole mõjutanud EKP edasisi oodatavaid sularahavooge. Seega ei tuvastatud 2013. aastal kõnealuste väärtpaberite väärtuse langust.

EKP nõukogu hindab regulaarselt finantsriske, mis on seotud väärtpaberituruprogrammi ning kaetud võlakirjade kahe ostukava raames hoitavate väärtpaberitega.

6 EUROSÜSTEEMISESED NÕUDED

6.1 NÕUDED SEoses EUROPANGATÄHTEDE JAOTAMISEGA EUROSÜSTEEMIS

See kirje hõlmab EKP nõudeid euroala riikide keskpankade vastu seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Nõuetel makstav intress arvutatakse iga päev vastavalt eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseimale kättesaadavale intressi piirmäärale (vt lisa kirje 24.2 „Intressitulu europangatähtede jaotusest eurosüsteemis”).

7 MUUD VARAD

7.1 MATERIAALNE JA IMMATERIAALNE PÕHIVARA

See vara hõlmab 2013. aasta 31. detsembri seisuga järgmisi põhikirjeid:

	2013 €	2012 €	Muutus €
Maksumus			
Maa ja ehitised	170 824 151	170 824 151	0
Arvutite riist- ja tarkvara	76 353 659	64 633 290	11 720 369
Seadmed, mööbel, sisseseade ja mootorsõidukid	13 818 952	13 926 711	(107 759)
Pooleliolevad ehitised	847 217 209	529 636 881	317 580 328
Muu põhivara	7 751 953	7 508 349	243 604
Maksumus kokku	1 115 965 924	786 529 382	329 436 542
Akumuleeritud amortisatsioon			
Maa ja ehitised	(86 542 592)	(82 957 070)	(3 585 522)
Arvutite riist- ja tarkvara	(45 004 046)	(51 687 755)	6 683 709
Seadmed, mööbel, sisseseade ja mootorsõidukid	(12 869 788)	(13 274 149)	404 361
Muu põhivara	(373 708)	(135 576)	(238 132)
Akumuleeritud amortisatsioon kokku	(144 790 134)	(148 054 550)	3 264 416
Bilansiline netoväärtus	971 175 790	638 474 832	332 700 958

Varade kasv kirjes „Pooleliolevad ehitised” on peaaegu täielikult seotud EKP uute hoonete ehitusega 2013. aastal.

Kirje „Arvutite riist- ja tarkvara” artiklite maksumuse netosuurenemine kajastas 2013. aastal omandatud vara, mille tasakaalustas üksnes osaliselt selliste artiklite mahakandmine, mida 2013. aasta detsembri

lõpu seisuga enam ei kasutatud. Mahakandmisega kaasnes selle kirjega seotud akumulieeritud amortisatsiooni netovähene mine.

7.2 MUU FINANTSVARA

Kirje hõlmab EKP kapitali ja reservide vastaskirjeks olevate EKP omavahendite investeringuid¹⁴ ning muid finantsvarasid, kuhu kuulub 3211 Rahvusvaheliste Arvelduste Panga aktsiat soetusmaksumusega 41,8 miljonit eurot.

Selle kirje põhiosad on järgmised:

	2013 €	2012 €	Muutus €
Arvelduskontod eurodes	4 620 701	5 193 816	(573 115)
Eurodes nomineeritud väärtpaberid	18 068 315 142	16 349 560 714	1 718 754 428
Pöördrepitehingud eurodes	2 351 403 533	2 702 963 941	(351 560 408)
Muud finantsvarad	41 906 524	41 920 325	(13 801)
Kokku	20 466 245 900	19 099 638 796	1 366 607 104

Kirje varade mahu netokasv oli peamiselt tingitud järgmiste summade investeerimisest omavahendite portfelli: a) sama suur summa, nagu kanti 2012. aastal EKP eraldisse valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks; b) 2013. aastal sellest portfellist laekunud tulu.

7.3 BILANSIVÄLISTE INSTRUMENTIDE ÜMBERHINDLUSEST TULENEVAD ERINEVUSED

Kirje hõlmab eeskätt 2013. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite ümberhindlusest tulenevaid muutusi (vt lisa kirje 21 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid”). Muutused tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel, võrreldes väärtusega eurodes, mis saadaks tehingute konverteerimisel vastava välisvääringu keskmise maksumuse alusel kõnealusel päeval (vt teemad „Bilansivälised instrumendid” ja „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Kirje hõlmab ka pooleliolevate intressimäära vahetustehingutega seotud ümberhindluskasumit (vt lisa kirje 20 „Intressimäära vahetustehingud”).

7.4 VIITLAEKUMISED JA ETTEMAKSTUD KULUD

2013. aastal hõlmas see kirje väärtpaberitelt laekunud kupongiintresse, sh väärtpaberite soetamise makstud intresse 708,3 miljoni euro väärtuses (2012. aastal 792,7 miljonit eurot; vt lisa kirje 2.2 „Pangakontode jäägid, väärtpaberinvesteeringud, välislaenu ja muud välisvarad”, „Nõuded välisvääringus euroala residentide vastu”, kirje 5 „Euroala residentide eurodes nomineeritud väärtpaberid” ja kirje 7.2 „Muu finantsvara”).

Kirje hõlmas ka euroala riikide keskpankade TARGET2 saldodelt 2013. aasta viimase kuu eest saada olevat tekkepõhist intressi 155,1 miljonit eurot (2012. aastal 650,4 miljonit eurot) ning europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas) seotud EKP nõuetelt aasta viimase kvartali eest saada olevat tekkepõhist intressi 69,2 miljonit eurot (2012. aastal 136,7 miljonit eurot).

¹⁴ Omavahendite portfelli haldamisel teostatud repotehingud esitatakse kohustuste poolel kirjes „Mitmesugused muud kohustused” (vt 13.3 „Mitmesugused muud kohustused”).

Selles kirjes kajastatakse ka muud tulu, sh muudelt finantsvaradelt arvestatud intresse ning mitmesuguseid ettemakseid.

7.5 MITMESUGUSED MUUD VARAD

Kirje hõlmab peamiselt EKP kasumi vahejaotusest laekunud summasid (vt teema „Kasumi vahejaotus” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ning lisa kirje 12.2 „Muud eurosüsteemisisesed (neto) nõuded / (neto)kohustused”).

Kirje hõlmas ka järgmist:

- a) 2013. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite saldod. Need tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vastava vääringu keskmise maksumuse alusel, võrreldes seda euroväärtusega, milles tehingud esialgselt kajastatakse (vt teema „Bilansivälised instrumendid” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas);
- b) nõue Saksamaa Liitvabariigi rahandusministeeriumi vastu seoses tagastatava lisandväärtusmaksuga ja muude tasutud kaudsete maksudega. Sellised maksud kuuluvad tagastamisele vastavalt Euroopa Liidu privileegide ja immunitetide protokollile artiklile 3, mida kohaldatakse EKP suhtes kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 39;
- c) 2013. aastale eelnenud majandusaastate tulude ja kulude aruannete kumulatiivne kohandamine tulenevalt pensionihüvitiste arvestuspõhimõtete muutmisest (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

8 RINGLUSES OLEVAD PANGATÄHED

See kirje kajastab EKP osa (8%) ringluses olevate europangatähtede koguväärtusest (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

9 KOHUSTUSED EURODES TEISTE EUROALA RESIDENTIDE EES

9.1 MUUD KOHUSTUSED

See kirje hõlmab Euro Pangaliidu (EBA) liikmete hoiuseid, mida kasutatakse TARGET2 süsteemi kaudu arveldatavate EBA maksete puhul EKP-le tagatise andmiseks.

10 KOHUSTUSED EURODES EUROALAVÄLISTE RESIDENTIDE EES

2013. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje 24,6 miljardi euro (2012. aastal 44,0 miljardit) ulatuses euroalaväliste ELi riikide keskpankade ja muude euroalaväliste keskpankade nõudeid EKP-le, mis tulenevad TARGET2 tehingutest või on nende vastaskirjed.

Ülejäänud osa kirjest hõlmab 0,2 miljardi euro (2012. aastal 6,8 miljardit eurot) suurust kohustust, mis tuleneb USA Föderaalreservi Süsteemiga sõlmitud ajutisest vastastikusest valuutakokkuleppes¹⁵. Selle raames varustab USA föderaalreserv EKPd vahetustehingute kaudu USA dollaritega, et pakkuda eurosüsteemi osapooltele lühiajalisi vahendeid USA dollarites. Samal ajal teeb EKP pöördvahetustehinguid euroala riikide keskpankadega, kes kasutavad saadud vahendeid USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonide (pöördtehingud) teostamiseks eurosüsteemi osapooltega. Nende EKP ja liikmesriikide keskpankade vaheliste pöördvahetustehingute tulemuseks on eurosüsteemisesed saldod. Pöördvahetustehingud USA Föderaalreservi Süsteemiga ja euroala riikide keskpankadega toovad kaasa forvardnõuded ja -kohustused, mis kajastatakse bilansivälistes kirjetes (vt lisa kirje 21 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid”).

11 KOHUSTUSED VÄLISVÄÄRINGUS EUROALAVÄLISTE RESIDENTIDE EES

11.1 HOIUSED, KONTOJÄÄGID JA MUUD KOHUSTUSED

2013. aastal hõlmas see kirje kohustust, mis tulenes EKP välisvaluutareservide haldamisega seoses euroalavälise residendiga sõlmitud tagasiostulepingust.

12 EUROSÜSTEEMISESED KOHUSTUSED

12.1 VÄLISVALUUTARESERVIDE ÜLEKANDMISEGA SAMAVÄÄRSED KOHUSTUSED

Kirje hõlmab eurosüsteemiga liitumisel EKP-le üle kantud välisvaluutareservidest tulenevaid kohustusi euroala riikide keskpankade ees.

	Alates 1. juulist 2013 €	Seisuga 31. detsember 2012 €
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	1 401 024 415	1 397 303 847
Deutsche Bundesbank	10 871 789 515	10 909 120 274
Eesti Pank	103 152 857	103 115 678
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	643 894 039	639 835 662
Bank of Greece	1 129 060 170	1 131 910 591
Banco de España	4 782 873 430	4 783 645 755
Banque de France	8 190 916 316	8 192 338 995
Banca d'Italia	7 218 961 424	7 198 856 881
Central Bank of Cyprus	77 248 740	78 863 331
Banque centrale du Luxembourg	100 776 864	100 638 597
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	36 798 912	36 407 323
De Nederlandsche Bank	2 298 512 218	2 297 463 391
Oesterreichische Nationalbank	1 122 511 702	1 118 545 877
Banco de Portugal	1 022 024 594	1 008 344 597
Banka Slovenije	189 499 911	189 410 251
Národná banka Slovenska	398 761 127	399 443 638
Suomen Pankki – Finlands Bank	721 838 191	722 328 205
Kokku	40 309 644 425	40 307 572 893

¹⁵ 2014. aasta jaanuaris otsustas EKP nõukogu vähendada järk-järgult oma USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonide pakkumist, pidades silmas USA dollarites pakutava rahastamise tingimuste märkimisväärset paranemist ning USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonide väikest nõudlust (vt 24. jaanuari 2014. aasta pressiteade).

ELi laienemine seoses Horvaatia ühinemisega ning sellega kaasnev liikmesriikide keskpankade nõuete ja osakaalude kohandamine EKP kapitali märkimise aluses (vt lisa kirje 16 „Kapital ja reservid”) viis nende kohustuste suurenemiseni 2 071 532 euro võrra.

Nendelt kohustustelt makstav intress arvutatakse iga päev vastavalt eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseimale kättesaadavale intressi piirmäärale, arvestamata kulda, millelt intressi ei maksta (vt tulude ja kulude aruande lisa kirje 24.3 „Riikide keskpankade üle kantud välisvaluutareservidelt makstav intress”).

12.2 MUUD EUROSÜSTEEMISESED (NETO)NÕUDED / (NETO)KOHUSTUSED

2013. aastal hõlmas see kirje valdavalt euroala riikide keskpankade TARGET2 saldodega seotud nõudeid EKP vastu (vt teema „EKPSi-sisesed/eurosüsteemisesed saldod” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). 2012. aasta lõpus oli EKP-l euroala riikide keskpankade vastu netonõue, kuid 2013. aasta lõpus muutus see netokohustuseks peamiselt seoses euroalaväliste residentide maksetega euroala residentidele, mis arveldati TARGET2 kaudu (vt lisa kirje 10 „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”). Netonõuete kõrvaldamisele ja netokohustuse tekkimisele 2013. aastal aitas kaasa ka USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonidega seoses keskpankadega teostatud pöördvahetustehingute (*back-to-back*-vahetustehingud) tasumata summa kahanemine. Nende kahe teguri mõju tasakaalustas osaliselt selliste väärtpaberite lunastamine, mis osteti väärtpaberituruprogrammi raames ja mille ostud arveldati TARGET2 kontode kaudu.

TARGET2 positsioonidelt (v.a USA dollarites likviidsust lisavate operatsioonidega seoses teostatud pöördvahetustehingutest tulenevad saldod) makstav intress arvutatakse iga päev vastavalt eurosüsteemi põhiliste refinantseerimisoperatsioonide hiliseimale kättesaadavale intressi piirmäärale.

Kirje hõlmab ka summasid, mida EKP peab euroala riikide keskpankadele maksma seoses kasumi vahejaotusega (vt teema „Kasumi vahejaotus” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

	2013 €	2012 €
TARGET2ga seotud nõuded euroala riikide keskpankade vastu	(687 997 098 717)	(981 081 428 771)
TARGET2ga seotud kohustused euroala riikide keskpankade ees	686 747 265 644	955 833 285 908
EKP kasumi vahejaotusega seotud kohustused euroala riikide keskpankade ees	1 369 690 567	574 627 292
Muud eurosüsteemisesed (netonõuded) / (neto)kohustused	119 857 494	(24 673 515 571)

13 MUUD KOHUSTUSED

13.1 BILANSIVÄLISTE INSTRUMENTIDE ÜMBERHINDLUSEST TULENEVAD ERINEVUSED

Kirje hõlmab eeskätt 2013. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite ümberhindlusest tulenevaid muutusi (vt lisa kirje 21 „Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid”). Muutused tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vahetuskursi alusel, võrreldes väärtusega eurodes, mis saadaks tehingute konverteerimisel vastava välisvääringu keskmise maksumuse alusel kõnealusel päeval (vt teemad „Bilansivälised instrumentid” ja „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Kirje hõlmab ka pooleliolevate intressimäära vahetustehingutega seotud ümberhindluskahjumit (vt lisa kirje 20 „Intressimäära vahetustehingud”).

13.2 VIITVÕLAD JA ETTEMAKSTUD TULUD

2013. aasta 31. detsembri seisuga hõlmas see kirje esiteks liikmesriikide keskpankade poolt EKP-le üle kantud välisvaluutareservidelt makstavat intressi kogu 2013. aasta eest (vt lisa kirje 12.1 „Eurosüsteemisesed kohustused”) 192,2 miljoni euro väärtuses (2012. aastal 306,9 miljonit eurot) ning teiseks keskpankade TARGET2 saldode tekkepõhist intressi 2013. aasta viimase kuu eest 155,8 miljoni euro väärtuses (2012. aastal 641,1 miljonit eurot). Need summad arveldati 2014. aasta jaanuaris. Kirje kajastab ka finantsinstrumentide tekkepõhist intressi ning muid laekumisi.

Samuti hõlmas kirje Frankfurdi linna 15,3 miljoni eurost toetust, mille EKP sai arhitektuurimälestiste nimekirja kuuluva Grossmarkthalle säilitamiseks EKP uue hoonekompleksi ehitamisel. See summa tasaarveldatakse ehitise maksumusega pärast seda, kui hoonekompleks on kasutusele võetud (vt lisa kirje 7.1 „Materiaalne ja immateriaalne põhivara”).

13.3 MITMESUGUSED MUUD KOHUSTUSED

2013. aastal hõlmas kirje 480,4 miljoni euro väärtuses (2012. aastal 360,1 miljonit eurot) pooleliolevaid tagasiostutehinguid, mis on seotud EKP omavahendite haldamisega (vt kirje 7.2 „Muu finantsvara”).

Kirje hõlmas ka 2013. aasta 31. detsembri seisuga lõpetamata valuutavahetustehingute ja valuutaforvardite saldosisid. Need tulenevad sellest, et tehingud konverteeritakse eurodesse bilansipäeval kehtiva vastava vääringu keskmise maksumuse alusel, võrreldes seda euroväärtusega, milles tehingud esialgselt kajastatakse (vt teema „Bilansivälised instrumendid” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

EKP PENSIONIKAVAD, MUUD PENSIONIHÜVITISED JA MUUD PIKAAJALISED HÜVITISED

Kirje hõlmas 131,9 miljoni euro väärtuses EKP netokohustusi, mis on seotud EKP töötajate ja EKP juhatuse liikmete pensionihüvitiste ja muude pikaajaliste hüvitistega. Arvestuspõhimõtete muutmise tõttu esitatakse 2012. aasta andmed uuesti (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Bilans hõlmas järgmisi summasid, mis on seotud pensionihüvitiste ning muude pikaajaliste hüvitistega:

	2013 Personal miljonites eurodes	2013 Juhatus miljonites eurodes	2013 Kokku miljonites eurodes	2012 Personal miljonites eurodes	2012 Juhatus miljonites eurodes	2012 Kokku miljonites eurodes
Kohustuste nüüdiseväärtus	650,6	17,8	668,4	677,8	17,8	695,6
Pensionisüsteemi varade õiglase väärtus	(536,5)	–	(536,5)	(439,3)	–	(439,3)
Määratud väljamaksega netokohustus bilansis	114,1	17,8	131,9	238,5	17,8	256,3

Enne 2013. aastat hõlmas pensionikava varade õiglase väärtus varasid, mis koguti töötajate vabatahtlike maksetega määratud sissemaksega pensionisambasse. 2013. aastal oli nende varade väärtus 96,5 miljonit eurot (2012. aastal 83,5 miljonit eurot). Nende varadega seoses tekib sama suur kohustus, mida kohustuse nüüdiseväärtus hõlmas. Esitamise huvides on 2013. aasta tabelites esitatud üksnes määratud väljamakse sambaga seotud summad ning 2012. aasta võrdlusandmeid on vastavalt kohandatud. Seega vähenesid pensionikohustuse väärtus ja pensionisüsteemi varade õiglase väärtus 2012. aasta lõpu seisuga vastavalt 695,6 miljoni euroni ja 439,3 miljoni euroni.

2013. aastal hõlmas töötajatega seotud kohustuste nüüdisväärtus (650,6 miljonit eurot; 2012. aastal 677,8 miljonit eurot) pensionihüvitistega (v.a pensionid) ja muude pikaajaliste hüvitistega seotud jooksvalt kaetavaid hüvitisi 109,4 miljoni euro ulatuses (2012. aastal 109,1 miljonit eurot). Jooksvalt kaetakse ka EKP juhatuse liikmete pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised.

2013. aasta tulude ja kulude aruandes on kajastatud järgmised summad:

	2013 Personal miljonites eurodes	2013 Juhatus miljonites eurodes	2013 Kokku miljonites eurodes	2012 Personal miljonites eurodes	2012 Juhatus miljonites eurodes	2012 Kokku miljonites eurodes
Jooksvad teeninduskulud	45,9	1,4	47,3	29,0	1,3	30,3
Määratud väljamaksega netokohustuselt saadav netointress	8,6	0,6	9,2	6,5	0,9	7,4
<i>Pensionikohustuse kulu</i>	<i>24,4</i>	<i>0,6</i>	<i>25,0</i>	<i>24,5</i>	<i>0,9</i>	<i>25,4</i>
<i>Pensionistüsteemi varadelt saadav intressitulu</i>	<i>(15,8)</i>	–	<i>(15,8)</i>	<i>(18,0)</i>	–	<i>(18,0)</i>
Muude pikaajaliste hüvitiste ümberhindamisest tulenenud kasum/kahjum	(3,2)	0	(3,2)	0,1	0	0,1
Kokku kirjes „Personalikulu”	51,3	2,0	53,3	35,6	2,2	37,8 ¹⁾

1) Esitatakse uuesti arvestuspõhimõtete muutmise tõttu (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

Jooksvad teeninduskulud suurenesid 2013. aastal 47,3 miljoni euroni (2012. aastal 30,3 miljonit eurot) eelkõige seoses diskontomäära alandamisega 5,00%lt 2011. aastal 3,50%ni 2012. aastal¹⁶.

Määratud väljamaksega pensionikohustuse nüüdisväärtus muutus järgmiselt:

	2013 Personal miljonites eurodes	2013 Juhatus miljonites eurodes	2013 Kokku miljonites eurodes	2012 Personal miljonites eurodes	2012 Juhatus miljonites eurodes	2012 Kokku miljonites eurodes
Pensionikohustus aasta alguses	677,8	17,8	695,6	478,2	17,9	496,1
Jooksvad teeninduskulud	45,9	1,4	47,3	29,0	1,3	30,3
Intressikulu pensionikohustuselt	24,4	0,6	25,0	24,5	0,9	25,4
Pensionistüsteemis osalejate sissemaksed	12,3	0,1	12,4	11,5	0,1	11,6
Makstud hüvitised	(5,5)	(1,1)	(6,6)	(5,0)	(4,0)	(9,0)
Ümberhindamisest tulenenud (kasum)/kahjum	(104,3)	(1,0)	(105,3)	139,6	1,6	141,2
Pensionikohustus aasta lõpus	650,6	17,8	668,4	677,8	17,8	695,6

Töötajatega seotud määratud väljamaksega kohustusest johtuv 104,3 miljoni euro suurune ümberhindamisest tulenenud kasum 2013. aastal suurenes peamiselt tingituna tulevaste pensionimaksete arvutamisel kasutatud väiksematest ümberhindlusteguritest, aga ka diskontomäära tõusust 3,50%lt 2012. aastal 3,75%le 2013. aastal.

Töötajatega seotud määratud väljamaksega kohustusest johtuv 139,6 miljoni euro suurune ümberhindamisest tulenenud kahjum 2012. aastal suurenes peamiselt tingituna diskontomäära alanemisest 5,00%lt 2011. aastal 3,50%le 2012. aastal. Selle tulemusel suurenes aasta lõpu seisuga pensionikohustus ning seda tasakaalustas üksnes osaliselt mõju, mida avaldasid ühikuhinna arengul põhinevate tagatud hüvitiste edasise eeldatud kasvu aeglustumine ning pensionide edasise eeldatud kasvu vähenemine 1,65%lt 1,40%ni.

16 Jooksvate teeninduskulude hinnanguline suurus arvutatakse eelnenud aasta diskontomäära alusel.

2012. aastal makstud hüvitised hõlmasid mõnede EKPst lahkunud juhatuse liikmete pensioniõiguste arveldamist.

Töötajate pensionisüsteemi määratud väljamakse samba varade õiglane väärtus muutus 2013. aastal järgmiselt¹⁷:

	2013 miljonites eurodes	2012 miljonites eurodes
Pensionisüsteemi varade õiglane väärtus aasta alguses	439,3	347,5
Pensionisüsteemi varadelt saadav intressitulu	15,8	18,0
Ümberhindamisest tulenenud kasum	39,8	33,7
Tööandja sissemaksed	33,2	31,9
Pensionisüsteemis osalejate sissemaksed	12,3	11,5
Makstud hüvitised	(3,9)	(3,3)
Pensionisüsteemi varade õiglane väärtus aasta lõpus	536,5	439,3

Nii 2013. kui ka 2012. aastal pensionisüsteemi varade ümberhindamisest tulenenud kasum näitab, et fondiosakute tootlus oli suurem kui hinnanguline intressitulu pensionisüsteemi varadelt.

Kooskõlas Euroopa Keskpannga personali töölepingu tingimustega teostasid EKP kindlustusmatemaatikud EKP töötajate pensionikava pikaajalise hindamise seisuga 31. detsember 2011. Pärast hindamist ning lähtudes kindlustusmatemaatikute nõuannetest kiitis EKP nõukogu 2. augustil 2012 heaks iga-aastase täiendava 10,3 miljoni euro suuruse sissemaksed, mida tasutakse alates 2012. aastast 12 aasta jooksul. Nõukogu otsus vaadatakse uuesti läbi 2014. aastal.

Käesolevas lisas nimetatud hinnangute koostamisel on kindlustusmatemaatikud kasutanud eeldusi, mille juhatuse on arvestuse ja andmete avaldamise eesmärgil heaks kiitnud. Järgnevalt on esitatud peamised eeldused, mida kasutatakse pensionisüsteemiga seotud kohustuse arvutamisel.

	2013 %	2012 %
Diskontomäär	3,75	3,50
Varadelt saadav oodatav tulu ¹⁾	4,75	4,50
Tulevane palgatõus ²⁾	2,00	2,00
Tulevane pensionitõus ³⁾	1,40	1,40

1) Neid eeldusi kasutati EKP määratud väljamaksega pensionikohustuse (mida rahastatakse kapitalitagatisega varadest) arvutamiseks.

2) Lisaks arvestatakse individuaalse palgatõusuga kuni 1,8% aastas, olenevalt pensionisüsteemis osaleja liikme vanusest.

3) EKP pensionisüsteemi eeskirjade kohaselt tõstetakse pensione igal aastal. Kui EKP töötajate üldine palgatõus on hindade inflatsioonist väiksem, suurendatakse pensione kooskõlas üldise palgatõusuga. Kui üldine palgatõus ületab hindade inflatsiooni, lähtutakse sellest pensionitõusu määramisel, tingimusel et EKP pensionikavade finantsolukord võimaldab pensione tõsta.

14 ERALDISED

Kirje hõlmab valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks ettenähtud eraldist ning muid eraldisi.

Valuuta-, intressi-, krediidi- ja kullahinnariski katteks ettenähtud eraldist kasutatakse tulevase reaalseeritud ja realiseerimata kahjumi ning eelkõige ümberhindluskontodega katmata hindamiskahjude

¹⁷ Eelmistel aastatel kajastati EKP makstud muud pensionihüvitised (v.a pensionid) ja muud pikaajalised hüvitised kirjetes „Tööandja sissemaksed” ja „Makstud hüvitised”. 2013. aastal ei kajastu need summad nimetatud kirjetes, sest need hüvitised kaetakse jooksvalt. 2012. aasta võrdlusandmeid on vastavalt kohandatud.

katmiseks määral, mida EKP nõukogu peab vajalikuks. Eraldise suurus ja jätkuvat vajadust kontrollitakse igal aastal eespool nimetatud riskidele EKP poolt antud hinnangu alusel. Hinnangus võetakse arvesse mitmeid tegureid, eeskätt riski kandvate varade mahtu, jooksva majandusaasta jooksul realiseerunud riskide ulatust, eelolevaks aastaks kavandatud tulemusi ning riskide hindamist, sh riski kandvate varade riskiväärtuse (*Values at Risk*) arvutusi, mida kohaldatakse aja jooksul järjepidevalt. Eraldis koos kõigi üldreservfondis hoitavate summadega ei tohi ületada euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahtu EKP kapitalis.

2012. aasta 31. detsembri seisuga ulatus eespool nimetatud riskide katteks ettenähtud eraldis 7 529 282 289 euronit. Nõukogu otsustas oma hinnangut arvesse võttes kanda 2013. aasta 31. detsembri seisuga eraldisse 386 953 eurot. Selle ülekandega vähenes EKP 2013. aasta puhaskasum 1 439 769 100 euronit ning eraldise suurus kasvas 7 529 669 242 euronit, mis pärast EKP sissemakstud kapitali suurendamist (vt lisa kirje 16 „Kapital ja reservid”) 2013. aastal vastab euroala riikide keskpankade sissemaksete kogumahule EKP kapitalis seisuga 31. detsember 2013.

15 ÜMBERHINDLUSKONTOD

See kirje hõlmab varade, kohustuste ja bilansiväliste instrumentidega seotud realiseerimata kasumist tulenevaid ümberhindlusreserve (vt teemad „Tulude kajastamine”, „Kuld ning välisvaluutavarad ja -kohustused”, „Väärtpaberid” ning „Bilansivälised instrumendid” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas). Kirje hõlmab ka EKP määratud väljamaksega netokohustuste ümberhindamisi, mis on seotud pensionihüvitistega (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas ja lisa kirje 13.3 „Mitmesugused muud kohustused”).

	2013 €	2012 €	Muutus €
Kuld	10 138 805 097	16 433 862 811	(6 295 057 714)
Välisväärting	2 540 202 558	6 053 396 675	(3 513 194 117)
Väärtpaberid ja muud finantsinstrumendid	674 356 531	984 781 810	(310 425 279)
Pensionihüvitistega seotud määratud väljamaksega netokohustus	4 825 887	(137 100 113)	141 926 000
Kokku	13 358 190 073	23 334 941 183	(9 976 751 110)

Aasta lõpu ümberhindlusel kasutatud vahetuskursid olid järgmised:

Vahetuskurs	2013	2012
USD/EUR	1,3791	1,3194
JPY/EUR	144,72	113,61
EUR/SDR	1,1183	1,1657
Kuld (EUR/oz)	871,220	1261,179

16 KAPITAL JA RESERVID

16.1 KAPITAL

(A) MUUDATUS EKP KAPITALI MÄRKIMISE ALUSES

Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 29 kaalutakse liikmesriikide keskpankade osa EKP kapitali märkimisel, arvestades võrdselt vastavate liikmesriikide osa ELi elanikkonnas ja SKPs, mille teatab EKP-le Euroopa Komisjon. Osakaalusid korrigeeritakse iga viie aasta järel ja uute liikmesriikide ühinedes.

Kooskõlas nõukogu 15. juuli 2003. aasta otsusega 2003/517/EÜ Euroopa Keskpanga kapitali märkimise aluse korrigeerimisel kasutatavate statistiliste andmete kohta¹⁸ kohandati liikmesriikide keskpankade osakaalusid EKP kapitali märkimise aluses 1. juulil 2013, mil ELiga ühines Horvaatia, järgmiselt:

	Kapitali märkimise alus alates 1.7.2013 %	Kapitali märkimise alus seisuga 31.12.2012 %
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4176	2,4256
Deutsche Bundesbank	18,7603	18,9373
Eesti Pank	0,1780	0,1790
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1111	1,1107
Bank of Greece	1,9483	1,9649
Banco de España	8,2533	8,3040
Banque de France	14,1342	14,2212
Banca d'Italia	12,4570	12,4966
Central Bank of Cyprus	0,1333	0,1369
Banque centrale du Luxembourg	0,1739	0,1747
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0635	0,0632
De Nederlandsche Bank	3,9663	3,9882
Oesterreichische Nationalbank	1,9370	1,9417
Banco de Portugal	1,7636	1,7504
Banka Slovenije	0,3270	0,3288
Národná banka Slovenska	0,6881	0,6934
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2456	1,2539
Vahesumma – euroala riikide keskpangad	69,5581	69,9705
Българска народна банка (Bulgaaria keskpank)	0,8644	0,8686
Česká národní banka	1,4539	1,4472
Danmarks Nationalbank	1,4754	1,4835
Hrvatska narodna banka	0,5945	-
Latvijas Banka	0,2742	0,2837
Lietuvos bankas	0,4093	0,4256
Magyar Nemzeti Bank	1,3740	1,3856
Narodowy Bank Polski	4,8581	4,8954
Banca Națională a României	2,4449	2,4645
Sveriges riksbank	2,2612	2,2582
Bank of England	14,4320	14,5172
Vahesumma – euroalaväliste liikmesriikide keskpangad	30,4419	30,0295
Kokku	100,0000	100,0000

(B) EKP KAPITAL

Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 48.3 suurendatakse EKP märgitud kapitali automaatselt, kui Euroopa Liiduga ühineb uus riik ja tema keskpangast saab EKPSi liige. Kapitali kasv määratakse kindlaks, korrutades olemasoleva märgitud kapitali mahu (2013. aasta 30. juuni seisuga 10 761 miljonit eurot) uute keskpankade osakaalu ning juba EKPSi kuuluvate liikmesriikide keskpankade osakaalu vahelise suhtarvuga vastavalt kapitali märkimise laiendatud alusele. Selle tulemusel suurendati 1. juulil 2013 EKP märgitud kapitali 10 825 miljoni euroni.

Euroalaväliste liikmesriikide keskpangad peavad tasuma 3,75% oma osast märgitud kapitalis EKP tegevuskulude katteks. Seega tegi Horvaatia keskpank 2013. aasta 1. juuli seisuga 2 413 000 euro suuruse sissemakse. Koos selle summaga moodustas euroalaväliste riikide kogupanus kõnealusel

¹⁸ ELT L 181, 19.7.2003, lk 43.

kuupäeval kokku 123 575 169 eurot. Euroalaväliste riikide keskpankadel ei ole õigust saada osa EKP jaotatavast kasumist ja nad ei ole kohustatud rahastama EKP võimalikku kahjumit.

Horvaatia ELiga ühinemise tulemusel suurenes EKP kapital 2 785 742 euro võrra 7 653 244 411 euron¹⁹.

	Märgitud kapital alates 1.7. 2013 €	Sissemakstud kapital alates 1.7. 2013 €	Märgitud kapital seisuga 31.12.2012 €	Sissemakstud kapital seisuga 31.12.2012 €
Nationale Bank van België/ Banque Nationale de Belgique	261 705 371	261 705 371	261 010 385	261 010 385
Deutsche Bundesbank	2 030 803 801	2 030 803 801	2 037 777 027	2 037 777 027
Eesti Pank	19 268 513	19 268 513	19 261 568	19 261 568
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	120 276 654	120 276 654	119 518 566	119 518 566
Bank of Greece	210 903 613	210 903 613	211 436 059	211 436 059
Banco de España	893 420 308	893 420 308	893 564 576	893 564 576
Banque de France	1 530 028 149	1 530 028 149	1 530 293 899	1 530 293 899
Banca d'Italia	1 348 471 131	1 348 471 131	1 344 715 688	1 344 715 688
Central Bank of Cyprus	14 429 734	14 429 734	14 731 333	14 731 333
Banque centrale du Luxembourg	18 824 687	18 824 687	18 798 860	18 798 860
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	6 873 879	6 873 879	6 800 732	6 800 732
De Nederlandsche Bank	429 352 255	429 352 255	429 156 339	429 156 339
Oesterreichische Nationalbank	209 680 387	209 680 387	208 939 588	208 939 588
Banco de Portugal	190 909 825	190 909 825	188 354 460	188 354 460
Banka Slovenije	35 397 773	35 397 773	35 381 025	35 381 025
Národná banka Slovenska	74 486 874	74 486 874	74 614 364	74 614 364
Suomen Pankki – Finlands Bank	134 836 288	134 836 288	134 927 820	134 927 820
Vahesumma – euroala riikide keskpangad	7 529 669 242	7 529 669 242	7 529 282 289	7 529 282 289
Българска народна банка (Bulgaaria keskpank)	93 571 361	3 508 926	93 467 027	3 505 014
Česká národní banka	157 384 778	5 901 929	155 728 162	5 839 806
Danmarks Nationalbank	159 712 154	5 989 206	159 634 278	5 986 285
Hrvatska narodna banka	64 354 667	2 413 300	–	–
Latvijas Banka	29 682 169	1 113 081	30 527 971	1 144 799
Lietuvos bankas	44 306 754	1 661 503	45 797 337	1 717 400
Magyar Nemzeti Bank	148 735 597	5 577 585	149 099 600	5 591 235
Narodowy Bank Polski	525 889 668	19 720 863	526 776 978	19 754 137
Banca Națională a României	264 660 598	9 924 772	265 196 278	9 944 860
Sveriges riksbank	244 775 060	9 179 065	242 997 053	9 112 389
Bank of England	1 562 265 020	58 584 938	1 562 145 431	58 580 454
Vahesumma – euroalaväliste liikmesriikide keskpangad	3 295 337 827	123 575 169	3 231 370 113	121 176 379
Kokku	10 825 007 070	7 653 244 411	10 760 652 403	7 650 458 669

17 BILANSIPÄEVAJÄRGSED SÜNDMUSED

MUUDATUSED EKP KAPITALI MÄRKIMISE ALUSES

Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 29 kohandatakse liikmesriikide keskpankade osakaalusid EKP kapitali märkimise aluses iga viie aasta järel²⁰. Kolmandat korda pärast EKP asutamist tehti seda 1. jaanuaril 2014 järgmiselt:

19 Esitatud summad on ümardatud lähima euron. Ümardamise tõttu ei pruugi tabelis esitatud vahe- ja kogusummad ühtida kõigi arvude summaga.

20 Osakaalusid korrigeeritakse ka siis, kui ELiga ühinevad uued liikmesriigid.

	Kapitali märkimise alus alates 1.1.2014 %	Kapitali märkimise alus seisuga 31.12.2013 %
Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique	2,4778	2,4176
Deutsche Bundesbank	17,9973	18,7603
Eesti Pank	0,1928	0,1780
Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland	1,1607	1,1111
Bank of Greece	2,0332	1,9483
Banco de España	8,8409	8,2533
Banque de France	14,1792	14,1342
Banca d'Italia	12,3108	12,4570
Central Bank of Cyprus	0,1513	0,1333
Latvijas Banka	0,2821	–
Banque centrale du Luxembourg	0,2030	0,1739
Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta	0,0648	0,0635
De Nederlandsche Bank	4,0035	3,9663
Oesterreichische Nationalbank	1,9631	1,9370
Banco de Portugal	1,7434	1,7636
Banka Slovenije	0,3455	0,3270
Národná banka Slovenska	0,7725	0,6881
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,2564	1,2456
Vahesumma – euroala riikide keskpangad	69,9783	69,5581
Българска народна банка (Bulgaaria keskpank)	0,8590	0,8644
Česká národní banka	1,6075	1,4539
Danmarks Nationalbank	1,4873	1,4754
Hrvatska narodna banka	0,6023	0,5945
Latvijas Banka	–	0,2742
Lietuvos bankas	0,4132	0,4093
Magyar Nemzeti Bank	1,3798	1,3740
Narodowy Bank Polski	5,1230	4,8581
Banca Națională a României	2,6024	2,4449
Sveriges riksbank	2,2729	2,2612
Bank of England	13,6743	14,4320
Vahesumma – euroalavälise liikmesriikide keskpangad	30,0217	30,4419
Kokku	100,0000	100,0000

LÄTI ÜHINEMINE EUROALAGA

Nõukogu 9. juuli 2013. aasta otsuse 2013/387/EL kohaselt, mis tehti kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikega 2, võttis Läti ühisraha kasutusele 1. jaanuaril 2014. Vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 48.1 ja EKP nõukogu 31. detsembril 2013 vastu võetud õigusaktidele²¹ tasus Läti keskpank (Latvijas Banka) 2014. aasta 1. jaanuari seisuga 29 424 264 eurot ehk oma järelejäänud osa EKP kapitalist. Vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 48.1 koostoimes artikliga 30.1 kandis Läti keskpank alates 2014. aasta 1. jaanuarist EKP-le üle välisvaluutareservi kokku 205 272 581 euro väärtuses. Kõnealune välisvaluutareserv koosnes 85% ulatuses sularahast Jaapani jeenides ja 15% ulatuses kullast.

Sissemakstud kapitali ja välisvaluutareservidega seotud kohustusi Läti keskpanga ees kajastatakse ülekantud summade väärtuses. Viimast käsitletakse samaväärselt kohustustega teiste osalevate keskpankade ees (vt lisa kirje 12.1 „Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed kohustused”).

21 31. detsembril 2013. aasta otsus EKP/2013/53 kapitali sissemaksmise, välisvaluutareservide ülekande ja sissemaksete kohta Euroopa Keskpanga reservidesse ja eraldistesse Latvijas Banka poolt, ELT L 16, 21.1.2014, lk 65; Euroopa Keskpanga ja Latvijas Banka 31. detsembril 2013. aasta leping, mis käsitleb Euroopa Keskpanga poolt Latvijas Banka krediteerimist nõudega Euroopa Keskpangade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja artikli 30.3 alusel, ELT C 17, 21.1.2014, lk 5.

MÕJU EKP KAPITALILE

Riikide keskpankade märgitud EKP kapitali osade korrigeerimise tulemusel seoses Läti astumisega euroalasse suurenes EKP sissemakstud kapitali maht 43 780 929 euro võrra.

MÕJU LIIKMESRIIKIDE KESKPANKADE NÕUETELE, MIS ON SAMAVÄÄRSED EKP-le ÜLE KANTUD VÄLISVALUUTARESERVIDEGA

Liikmesriikide keskpankadele EKP kapitali märkimise aluses määratud osakaalude muutuste ning Läti keskpanga üle kantud välisvaluutareservide netomõjul suurenes liikmesriikide keskpankade nõuete (mis on samaväärsed EKP-le üle kantud välisvaluutareservidega) maht 243 510 283 euro võrra.

BILANSIVÄLISED INSTRUMENDID

18 AUTOMATISEERITUD VÄÄRTPAPERILAENUANDMISE PROGRAMM

EKP on omavahendite haldamisega seoses sõlminud automatiseeritud väärtpaperilaenuandmise programmi käsitleva kokkuleppe, mille kohaselt määratud esindaja teeb EKP nimel väärtpaperilaenu tehinguid mitmete EKP poolt kõlblikuks tunnustatud osapooltega. 2013. aasta 31. detsembri seisuga oli selle kokkuleppe kohaseid pooleliolevaid pöördtehinguid 3,8 miljardi euro väärtuses (2012. aastal 1,3 miljardit eurot).

19 INTRESSIMÄÄRA FUTUURID

2013. aasta 31. detsembri seisuga olid pooleli järgmised välisvaluutatehingud (aasta lõpu turuintressimäärade järgi):

<i>Välisvääringu intressimäära futuurid</i>	2013 Lepinguline väärtus €	2012 Lepinguline väärtus €	Muutus €
Ost	495 975 636	2 460 891 314	(1 964 915 678)
Müük	1 727 870 268	6 245 269 283	(4 517 399 015)

Neid tehinguid tehti EKP välisvaluutareservide haldamisel.

20 INTRESSIMÄÄRA VAHETUSTEHINGUD

2013. aasta 31. detsembri seisuga oli pooleliolevaid intressimäära vahetustehinguid lepingulise väärtusega 252,0 miljonit eurot (2012. aastal 355,1 miljonit eurot) aasta lõpu turuintressimäärade järgi. Neid tehinguid tehti EKP välisvaluutareservide haldamisel.

21 VALUUTAVAHETUSTEHINGUD JA VALUUTAFORVARDID

VÄLISVALUUTARESERVIDE HALDAMINE

Valuutavahetustehinguid ja valuutaforvardeid tehti 2013. aastal EKP välisvaluutareservide haldamisel. 2013. aasta 31. detsembri seisuga olid täitmata järgmised kõnealuste tehingutega seotud forvardnõuded ja -kohustused (aasta lõpu turuintressimäärade järgi):

<i>Valuutavahetustehingud ja valuutaforvardid</i>	2013 €	2012 €	Muutus €
Nõuded	1 845 947 763	2 110 145 191	(264 197 428)
Kohustused	1 730 929 184	1 947 015 270	(216 086 086)

LIKVIIDSUST LISAVAD OPERATSIOONID

2013. aasta 31. detsembri seisuga oli täitmata USA dollarites nomineeritud nõudeid ja kohustusi (lõpptähtajaga 2014. aastal), mis tekkisid seoses USA dollarites likviidsuse pakkumisega eurosüsteemi osapooltele (vt lisa kirje 10 „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”).

22 LAENUTEHINGUTE HALDAMINE

EKP vastutab ELi laenuvõtmis- ja laenuandmistegevuse haldamise eest keskmise tähtajaga rahalise abi süsteemi raames. 2013. aastal töötles EKP makseid, mis olid seotud ELi poolt kõnealuse süsteemi raames Lätile, Ungarile ja Rumeeniale antud laenudega.

Vastavalt krediikorralduse lepingule, mis on sõlmitud euro kasutusele võtnud liikmesriikide²² ja Kreditanstalt für Wiederaufbau²³ (laenuandjad), Kreeka Vabariigi (laenuvõtja) ja Kreeka keskpanga (laenuvõtja esindaja) vahel, vastutab EKP laenuandjate ja laenuvõtja kõigi seonduvate maksete töötlemise eest.

Lisaks täidab EKP operatiivfunktsiooni Euroopa finantsstabiilsusmehhanismi (EFSM) ja Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi (EFSF) laenude haldamisel. 2013. aastal töötles EKP makseid, mis olid seotud EFSMi rahastamisskeemi raames Iirimaale ja Portugalile antud laenudega ning EFSFi rahastamisskeemi raames Iirimaale, Kreekale ja Portugalile antud laenudega.

EKP haldab ka makseid, mis on seotud äsja loodud Euroopa stabiilsusmehhanismi²⁴ lubatud aktsiakapitaliga ja stabiilsustoetustega. 2013. aastal töötles EKP euro kasutusele võtnud riikide makseid seoses Euroopa stabiilsusmehhanismi lubatud aktsiakapitaliga ning Euroopa stabiilsusmehhanismi makseid seoses Küprose Vabariigile antud laenuga.

23 POOLELIOLEVAD KOHTUASJAD

Document Security Systems Inc. (DSSI) esitas Euroopa Ühenduste Esimese Astme Kohtule²⁵ kahju hüvitamise hagi EKP vastu, väites, et EKP on europangatähtede tootmisel rikkunud DSSI patenti²⁶.

Esimese Astme Kohus jättis DSSI hagi rahuldamata²⁷. Lisaks suutis EKP saavutada patendi tühistamise kõigi asjaomaste riikide kohtutes ning seega ei ole tõenäoline, et EKP peab DSSI-le kahjutasu maksma.

22 Välja arvatud Kreeka Vabariik ja Saksamaa Liitvabariik.

23 Tegutseb Saksamaa Liitvabariigi avalikes huvides ja garantii alusel ning allub Saksamaa Liitvabariigi korraldustele.

24 Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamisleping jõustus 27. septembril 2012.

25 Alates Lissaboni lepingu jõustumisest 1. detsembril 2009 on Esimese Astme Kohtu nimeks Üldkohus.

26 DSSI Euroopa patent nr 0455 750 B1.

27 Esimese Astme Kohtu 5. septembri 2007. aasta otsus kohtuasjas T-295/05. Kättesaadav aadressil www.curia.europa.eu.

TULUDE JA KULUDE ARUANDE LISA

24 PUHAS INTRESSITULU

24.1 INTRESSITULU VÄLISVALUUTARESERVIDELT

Kirje hõlmab EKP välisvaluutareservidega seotud intressitulu, millest intressikulu on maha arvatud, järgmiselt:

	2013 €	2012 €	Muutus €
Intressitulu arvelduskontodelt	601 611	726 972	(125 361)
Intressitulu rahaturu hoiustelt	6 868 776	16 294 022	(9 425 246)
Intressitulu pöördrepitehingutelt	742 788	1 881 260	(1 138 472)
Puhas intressitulu väärtpaberitelt	172 250 735	197 474 767	(25 224 032)
Puhas intressitulu intressimäära vahetuslepingutelt	1 833 740	2 096 989	(263 249)
Puhas intressitulu forvard- ja vahetustehingutelt välisvääringus	5 237 310	10 581 922	(5 344 612)
Välisvaluutareservidelt saadav intressitulu kokku	187 534 960	229 055 932	(41 520 972)
Arvelduskontodega seotud intressikulu	(42 758)	(24 240)	(18 518)
Tagasiostulepingutega seotud puhas intressikulu	(212 229)	(147 992)	(64 237)
Intressitulu välisvaluutareservidelt (neto)	187 279 973	228 883 700	(41 603 727)

Puhta intressitulu vähenemine 2013. aastal oli peamiselt tingitud USA dollari portfelli kaudu laekunud intressitulu vähenemisest.

24.2 INTRESSITULU EUROANGATÄHTEDE JAOTUSEST EUROSÜSTEEMIS

See kirje kajastab intressitulu, mis on seotud EKP osaga emiteeritud europangatähtede koguväärtusest (vt teema „Ringluses olevad pangatähed” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisa ning kirje 6.1 „Nõuded seoses europangatähtede jaotamisega eurosüsteemis”). Intressitulu vähenemine 2013. aastal oli tingitud peamiselt asjaolust, et keskmine põhiline refinantseerimismäär oli madalam kui 2012. aastal.

24.3 RIIKIDE KESKPANKADE ÜLE KANTUD VÄLISVALUUTARESERVIDELT MAKSTAV INTRESS

Selles kirjes esitatakse euroala riikide keskpankadele makstud intress välisvaluutareservidelt, mille nad on EKP-le üle kandnud vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 30.1 (vt lisa kirje 12.1 „Välisvaluutareservide ülekandmisega samaväärsed kohustused”). Intressitulu vähenemine 2013. aastal oli tingitud peamiselt asjaolust, et keskmine põhiline refinantseerimismäär oli madalam kui 2012. aastal.

24.4 MUU INTRESSITULU JA MUU INTRESSIKULU

2013. aastal hõlmasid need kirjed 4,7 miljardi euro ulatuses intressitulu (2012. aastal 8,8 miljardit) ja 4,7 miljardi euro väärtuses intressikulu (2012. aastal 8,9 miljardit), mis on tekkinud seoses TARGET2ga (vt lisa kirje 12.2 „Muud eurosüsteemisisesed (neto)nõuded/(neto)kohustused” ja kirje 10 „Kohustused eurodes euroalaväliste residentide ees”).

Kirje hõlmab ka 961,9 miljoni euro (2012. aastal 1107,7 miljonit eurot) ulatuses puhastulu, mis on saadud EKP poolt väärtpaberituriprogrammi raames ostetud väärtpaberitelt, ning 204,2 miljoni (2012. aastal 209,4 miljonit eurot) ulatuses puhastulu kaetud võlakirjade ostukavade raames ostetud väärtpaberitelt. Kirje hõlmab ka intressitulu ja -kulu, mis on tekkinud muudelt eurodes nomineeritud varadelt ja kohustustelt ning USA dollarites likviidsust lisavatelt operatsioonidelt.

25 REALISEERITUD KASUM/KAHJUM FINANTSOPERATSIOONIDEST

2013. aasta realiseeritud puhaskasum finantsoperatsioonidest oli järgmine:

	2013 €	2012 €	Muutus €
Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasum	41 335 392	317 311 647	(275 976 255)
Kursivahest ja kullahinnast saadud realiseeritud puhaskasum	10 787 010	1 524 191	9 262 819
Realiseeritud puhaskasum finantsoperatsioonidest	52 122 402	318 835 838	(266 713 436)

Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasum hõlmab väärtpaberite, intressimäära futuuride ja intressimäära vahetuslepingute hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasumit. Hinnavahest saadud realiseeritud puhaskasumi vähenemine 2013. aastal oli peamiselt tingitud USA dollari portfelli kaudu saadud ja hinnavahest tulenenud puhaskasumi kahanemisest.

26 FINANTSVARADE JA POSITSIOONIDE ALLAHINDLUSED

2013. aasta finantsvarade ja -positsioonide allahindlused olid järgmised:

	2013 €	2012 €	Muutus €
Väärtpaberite hinnavahest tulenev realiseerimata kahjum	(114 606 755)	(1 737 805)	(112 868 950)
Intressimäära vahetuslepingute hinnavahest tulenev realiseerimata kahjum	(610)	(2 442 218)	2 441 608
Kursivahest tulenev realiseerimata kahjum	0	(761)	761
Allahindlus kokku	(114 607 365)	(4 180 784)	(110 426 581)

EKP-le kuuluvas USA dollarite portfellis hoitavate väärtpaberite turuväärtuse üldise vähenemise tulemusel oli 2013. aastal allahindlusi 2012. aastaga võrreldes märkimisväärselt rohkem.

27 TASUDE JA KOMISJONITASUDEGA SEOTUD NETOKULU

	2013 €	2012 €	Muutus €
Tulu tasudelt ja komisjonitasudelt	25 917	90 314	(64 397)
Tasude ja komisjonitasudega seotud kulud	(2 152 690)	(2 217 422)	64 732
Tasude ja komisjonitasudega seotud netokulu	(2 126 773)	(2 127 108)	335

2013. aastal hõlmas selles kirjes kajastuv tulu sanktsioone, mida rakendati kohustusliku reservi nõudeid rikkunud krediidasutuste suhtes. Kulud on seotud arvelduskontode tasudega ja intressimäära futuuritehingutega (vt bilansi lisa kirje 19 „Intressimäära futuurid”).

28 TULU AKTSIATELT JA OSALUSTEST

Selles kirjes esitatakse Rahvusvaheliste Arvelduste Panga aktsiatelt saadud dividendid (vt lisa kirje 7.2 „Muu finantsvara”).

29 MUU TULU

2013. aasta jooksul saadi muud tulu peamiselt maksetest, mida euroala riikide keskpangad tegid EKP-le mahuka turuinfrastruktuuriprojektiga seotud kulude katmiseks.

30 PERSONALIKULU

Sellesse rubriiki kuuluvad palgad, muud tasud, töötajate kindlustuskulud ja mitmesugused muud kulud 187,3 miljoni euro väärtuses (2012. aastal 184,6 miljonit eurot). Kirje hõlmab ka 53,3 miljoni euro ulatuses kulusid (2012. aastal 37,8 miljonit eurot), mis on seotud EKP pensionikavadega ning muude pensionihüvitiste ja muude pikaajaliste hüvitistega (vt lisa kirje 13.3 „Mitmesugused muud kohustused”). EKP uute hoonete ehitamisega seotud 1,3 miljoni euro suurused personalikulud (2012. aastal samuti 1,3 miljonit eurot) on kapitaliseeritud ning neid käesolev kirje ei hõlma.

Palgad ja muud tasud, sealhulgas kõrgema taseme juhtidele makstavad tasud, põhinevad valdavalt Euroopa Liidu palgasüsteemil ja on sellega võrreldavad.

Juhatuse liikmetele makstakse põhipalka ning lisaks elamiskulude hüvitist ja esindustasu. EKP presidendile on elamiskulude hüvitise asemel ette nähtud ametlik residents. Kooskõlas Euroopa Keskpanga personali töölepingu tingimustega on juhatuse liikmetel olenevalt isiklikest asjaoludest õigus saada majapidamis-, lapse- ja õppetootust. Põhipalgalt makstakse tulumaksu Euroopa Liidu eelarvesse ja sellest arvatakse maha pensionimaksed ning maksed ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse katteks. Muid tasusid ei maksustata ega võeta arvesse pensionide määramisel.

Juhatuse liikmete põhipalgad 2013. aastal olid järgmised¹:

	2013	2012
	€	€
Mario Draghi (president)	378 240	374 124
Vitor Constâncio (asepresident)	324 216	320 688
José Manuel González-Páramo (juhatuse liige kuni maini 2012)	–	111 345
Peter Praet (juhatuse liige)	270 168	267 228
Jörg Asmussen (juhatuse liige alates jaanuarist 2012)	270 168	267 228
Benoît Coeuré (juhatuse liige alates jaanuarist 2012)	270 168	267 228
Yves Mersch (juhatuse liige alates detsembrist 2012)	281 833	–
Kokku	1 794 793	1 607 841

Juhatuse liikmetele makstud lisatasud ning EKP poolt nende kasuks tehtud ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse maksed ulatusid 526 615 euroni (2012. aastal 509 842 eurot).

EKPga ühinevatele või EKPst lahkuvatele juhatuse liikmetele nende ametisse määramisel või ametist lahkumisel makstud hüvitised ulatusid 44 538 euroni (2012. aastal 133 437 eurot). Need esitatakse tulude ja kulude aruande kirjes „Halduskulu”.

Juhatuse endistele liikmetele makstakse pärast nende ametiaja lõppu piiratud üleminekuaja jooksul ettenähtud tasusid. 2013. aastal ulatusid need tasud, seonduvad peretoetused ning EKP maksed juhatuse endiste liikmete ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse katteks kokku 618 189 euroni (2012. aastal

¹ Yves Mersch astus ametisse 15. detsembril 2012. Talle kuni 2012. aasta lõpuni laekunud tulu maksti välja 2013. aasta jaanuaris ning see kajastub 2013. aasta personalikuludes.

1 183 285 eurot). Juhatuse endiste liikmete või nende ülalpeetavate pensionid ja muud seonduvad tasud ning maksed nende ravi- ja õnnetusjuhtumikindlustuse katteks moodustasid kokku 472 891 eurot (2012. aastal 324 830 eurot).

2013. aasta lõpus oli EKP-l sõlmitud täistööajale taandatuna 1790 lepingut², sh 169 lepingut juhtivatel kohtadel töötavate isikutega. Töötajate arv muutus 2013. aastal järgmiselt:

	2013	2012
Töötajate koguarv 1. jaanuaril	1638	1609
Uued töötajad / töölepingu muudatused	496	370
Ametist lahkunud töötajad / lõpetatud töölepingud	(347)	(341)
Töötajate arvu netokasv/(netoväheneimine) osaajaga töökorralduses tehtud muudatuste tulemusel	3	0
Töötajate koguarv 31. detsembril	1790	1638
Töötajate keskmine arv	1683	1615

31 HALDUSKULU

Halduskulu hõlmab kõiki muid jooksvaid kulusid, mis on seotud ruumide üürimise ja hooldusega, põhivaraväliste kaupade ja seadmetega, ekspertide töötasude ning muude teenuste ja tarnetega. Ühtlasi hõlmab see töötajate töölevõtmise, ümberasumise, sisseseadmise, koolituse ja tagasikolimise seotud kulusid.

32 PANGATÄHTEDE TOOTMISTEENUSED

Need kulud on valdavalt seotud europangatähtede piiriülese transpordi kuludega, mis tekkisid pangatähtede vedamisel trükikodade ja keskpankade vahel (uute pangatähtede tarned) ning riikide keskpankade vahel (ühe keskpanga puuduvate varude täiendamiseks teise keskpanga varude ülejäägist). Kõnealused kulud kannab EKP.

² Välja arvatud palgata puhkusel olevad töötajad. Andmed hõlmavad tähtjatu, tähtjalise või lühiajalise lepinguga töötajaid, EKP diplomijärgses programmis osalejaid ning emapuhkusel ja pikaajalisel haiguspuhkusel olevaid töötajaid.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

11 February 2014

Independent auditor's report

We have audited the accompanying annual accounts of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2013, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes (the "Annual Accounts").

The responsibility of the European Central Bank's Executive Board for the Annual Accounts

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of these Annual Accounts in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended, and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of the Annual Accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

Auditor's responsibility

Our responsibility is to express an opinion on these Annual Accounts based on our audit. We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the Annual Accounts are free from material misstatement.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the Annual Accounts. The procedures selected depend on the auditor's judgement, including the assessment of the risks of material misstatement of the Annual Accounts, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation and fair presentation of the Annual Accounts in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by the Executive Board, as well as evaluating the overall presentation of the Annual Accounts.

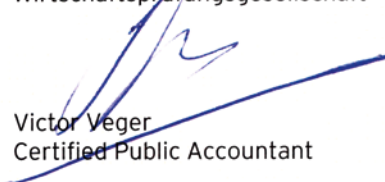
We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion

In our opinion, the Annual Accounts give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2013, and of the results of its operations for the year then ended in accordance with the principles established by the Governing Council, which are set out in Decision ECB/2010/21 on the annual accounts of the European Central Bank, as amended.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

**Euroopa Keskpannga mitteametlik tõlge EKP välisaudiitori järeldusotsusest.
Lahknevuste korral kehtib EY allkirjastatud ingliskeelne versioon.**

Euroopa Keskpannga president ja nõukogu
Frankfurt Maini ääres

11. veebruar 2014

Sõltumatu audiitori järeldusotsus

Oleme auditeerinud Euroopa Keskpannga finantsaruande, mis sisaldab 31. detsembril 2013 lõppenud majandusaastat käsitlevat bilansiaruannet, tulude ja kulude aruannet, oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja teisi selgitavaid märkusi.

Euroopa Keskpannga juhatuse vastutus aruande õigsuse eest

Käesoleva finantsaruande ettevalmistamise ja õiglase esitamise eest vastutab EKP juhatuse kooskõlas nõukogu kehtestatud põhimõtetega, mis on sätestatud otsuses EKP/2010/21 Euroopa Keskpannga raamatupidamise aastaaruannete kohta (koos muudatustega). Ühtlasi vastutab juhatuse sisekontrollide eest, mida ta peab vajalikuks, et võimaldada koostada finantsaruanne, mis ei sisalda pettuse või eksimuse tõttu olulisi valeandmeid ega vigu.

Audiitori vastutus

Meie vastutame arvamuse eest, mida avaldame finantsaruande kohta oma auditi põhjal. Käesolev audit on teostatud kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Nende standardite kohaselt järgime eetikanõudeid ning kavandame auditi ja viime selle läbi põhjendatud kinnituse saamiseks selle kohta, et finantsaruanne ei sisalda olulisi vigu ega valeandmeid.

Auditi käigus viiakse ellu menetlusi, et saada tõendusmaterjale finantsaruandes esitatud andmete kohta. Menetluste valiku üle otsustab audiitor. Lisaks hindab audiitor riske, et finantsaruanne võib pettuse või eksimuse tõttu sisaldada olulisi valeandmeid või vigu. Riskide hindamisel arvestab audiitor sisekontrolli menetlustega, mis on olulised finantsaruande ettevalmistamisel ja õiglasel esitamisel. Selle eesmärk on kavandada asjakohased auditeerimismenetlused, mitte avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka hinnangu andmist kasutatud arvestuspõhimõtete sobivuse ja juhatuse esitatud raamatupidamishinnangute põhjendatuse kohta ning seisukoha võtmist finantsaruande üldise esitusviisi suhtes.

Usume, et meie poolt läbi viidud audit annab piisava ja sobiva aluse arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Oleme seisukohal, et finantsaruanne kajastab olulises osas õigesti ja õiglaselt Euroopa Keskpannga finantsolukorda seisuga 31. detsember 2013 ja sellel kuupäeval lõppenud aruandeaasta majandustegevuse tulemust kooskõlas EKP nõukogu kehtestatud arvestuspõhimõtetega, mis on sätestatud otsuses EKP/2010/21 Euroopa Keskpannga raamatupidamise aastaaruannete kohta (koos muudatustega).

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Victor Veger
Certified Public Accountant

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

SELGITUS KASUMI JA KAHJUMI JAOTAMISE KOHTA

Käesolev selgitus ei ole EKP 2013. aasta finantsaruande osa.

Kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 33 kantakse EKP puhaskasum üle järgmiselt:

- (a) summa, mille määrab EKP nõukogu ja mis ei või ületada 20% puhaskasumist, kantakse üle üldreservfondi piiranguga, et see ei ole suurem kui 100% kapitalist;
- (b) ülejäänud puhaskasum jaotatakse EKP osanike vahel proportsionaalselt nende sissetulekutele.

Kui EKP kannab kahjumit, võib kahjumi katta EKP üldreservfondi arvelt ja vajaduse korral EKP nõukogu otsuse põhjal vastava majandusaasta kattevara kasumi arvelt proportsionaalselt nende summadega ja nende summade piires, mis on jaotatud riikide keskpankadele kooskõlas EKPSi põhikirja artikliga 32.5¹.

Riskieraldisse tehtud ülekande järel oli EKP 2013. aasta puhaskasum 1439,8 miljonit eurot. EKP nõukogu otsustas loobuda ülekandest üldreservfondi ning jaotada 31. jaanuaril 2014 kasumi vahejaotuse käigus euroala riikide vahel 1369,7 miljonit eurot. Samuti otsustas nõukogu jätta jagamata 9,5 miljonit eurot tingituna eelnenud aastatel teenitud kasumi kohandamisest (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas) ning jaotada 60,6 miljoni euro suurune ülejäänud kasum euroala riikide keskpankade vahel.

Kasum jaotatakse riikide keskpankade vahel võrdeliselt nende EKP märgitud kapitali sissetulekute osadega. Euroalaväliste riikide keskpankadel ei ole õigust saada osa EKP jaotatavast kasumist ja nad ei ole kohustatud rahastama EKP võimalikku kahjumit.

	2013 €	2012 ¹ €
Aruandeaasta kasum	1 439 769 100	995 006 635
Kasumi vahejaotus	(1 369 690 567)	(574 627 292)
Eelnenud aastatel teenitud kasumi kohandamise tõttu jagamata jäetud summa	(9 503 000)	0
Aruandeaasta kasum pärast kasumi vahejaotust ja jagamata jäetud summat	60 575 533	420 379 343
Järelejäänud kasumi jaotus	(60 575 533)	(423 403 343)
Kokku	0	(3 024 000)

1) Esitatakse uuesti arvestuspõhimõtete muutmise tõttu (vt teema „EKP pensionikavad, muud pensionihüvitised ja muud pikaajalised hüvitised” arvestuspõhimõtteid käsitlevas lisas).

¹ Vastavalt EKPSi põhikirja artiklile 32.5 jaotatakse riikide keskpankade valuutakasum riikide keskpankade vahel võrdeliselt nende EKP kapitali sissetulekute osadega.